

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

DRAMATIESE KUNSTE

RIGLYNE VIR PRAKTIESE ASSESSERINGSTAKE

GRAAD 12

2020

Hierdie riglyne bestaan uit 46 bladsye.

INHOUDSOPGAWE

1. INLEIDING	3
2. RIGLYNE VIR ONDERWYSERS	3
Algemeen	3
Doelwitte	4
Enkele idees en benaderings	4
Hoe om die PAT'e te administreer	6
Hoe om die PAT'e na te sien/te assesseer	6
Moderering van PAT'e	7
3. RIGLYNE VIR LEERDERS	9
Instruksies aan leerders	9
Praktiese assesseringstake	9
Assesserings-/Modereringsrubrieke/-instrumente	10
Afwesigheid of nie-inlewering van PAT'e	11
Vereistes vir aanbieding van PAT'e	11
Tydraamwerke	11
Verklaring van egtheid	12
4. BRONNELYS	13
5. GEVOLGTREKKING	14
STANDAARDISERING-/ASSESSERING-/TERUGVOERING-/MODERERINGS- INSTRUMENTE: BYLAES A–R	15

1. INLEIDING

Die 17 Kurrikulum-en-assesseringsbeleidsverklaring-vakke wat 'n praktiese komponent bevat, sluit almal 'n praktiese assesseringstaak (PAT) in. Hierdie vakke is:

- **LANDBOU:** Landboubestuurswetenskappe, Landboutegnologie
- **KUNS:** Dansstudies, Ontwerp, Dramatiese Kunste, Musiek, Visuele Kunste
- **WETENSKAPPE:** Rekenaartoepassingstegnologie, Inligtingstegnologie, Tegniese Wetenskappe
- **DIENSTE:** Verbruikerstudies, Gasvryheidstudies, Toerisme
- **TEGNOLOGIE:** Siviele Tegnologie, Elektriese Tegnologie, Meganiese Tegnologie en Ingenieursgrafika- en ontwerp

'n Praktiese assesseringstaak (PAT) is 'n verpligte komponent van die finale promosiepunt vir alle kandidate ingeskryf vir vakke wat 'n praktiese komponent het en tel 25% (100 punte) van die eksamenpunt aan die einde van die jaar. Die PAT word oor die eerste drie kwartale van die skooljaar geïmplementeer. Dit word in verskillende fases of 'n reeks kleiner aktiwiteite afgebreek wat saam die PAT opmaak. Die PAT bied leerders die geleentheid om op 'n gereelde basis gedurende die skooljaar geassesseer te word en dit maak ook voorsiening vir die assessering van vaardighede wat nie in 'n geskrewe formaat, bv. toetse of eksamens, geassesseer kan word nie. Dit is dus belangrik dat skole seker maak dat al die leerders die praktiese assesseringstake binne die toegelate tydperk voltooi om te verseker dat leerders aan die einde van die jaar hulle uitslae ontvang. Die beplanning en uitvoering van die PAT verskil van vak tot vak.

2. RIGLYNE VIR ONDERWYSERS

ALGEMEEN

Die Jaarlikse Assesseringsprogram vir die vak Dramatiese Kunste stipuleer dat DRIE PAT'e vir die Skoolgebaseerde Assesseringskomponent voltooi moet word. Dit beteken EEN PAT per kwartaal vir die eerste, tweede en derde kwartaal. Maak seker dat jy, as die onderwyser, 'n duidelike begrip van al vier Breë Onderwerpe en hulle verwante Onderwerpe het wanneer jy die PAT'e voorberei, opstel, implementeer en nasien. Al drie PAT'e bevat twee afdelings.

AFDELING 1: GESKREWE AFDELING

Die Geskrewe Afdeling bestaan uit 'n Werkopdrag, 'n Opstel en Navorsing. Daar word van die leerders verwag om kognitiewe en konseptuele begrip van die konsepte van die KABV- Breë Onderwerpe en Onderwerpe, waarop die Geskrewe Afdeling gebaseer is, te demonstreer, asook beplanning, oordenking en rekordhouvaardighede. Die Opstel, Navorsing en Werkopdrag kan in enige van die drie kwartale gedoen word en in enige volgorde, volgens die skool se spesifieke beplanning. Die Geskrewe Afdeling dien om leerders voor te berei vir die Opvoerafdelings van die PAT'e.

AFDELING 2: OPVOERADELING

Die fokus van hierdie Opvoerafdeling is om die praktiese vaardighede en tegnieke wat in die KABV- Breë Onderwerpe en Onderwerpe voorgeskryf is, inkrementeel en siklies te ontwikkel. Leerders moet toegepaste bevoegdheid in die vorm van Drama-items, soos poësie, monoloog, prosa, toneel, fisiese teater, film, ontwerp, regie en verhoogbestuur, toon. 'n Variasie in Dramatiese Vorm, Styl en Dramatiese Beweging moet getoon word – soos voorgeskryf vir die jaareindeksamen.

DOELWITTE

Beide die Geskrewe en die Opvoerafdelings het die volgende doelwitte:

- **Maak seker dat deeglike ONDERRIG en diepgaande LEER plaasgevind het. Wees op jou hoede vir 'n assesseringsgedrewe benadering. Berei jou lesplanne op só 'n wyse voor dat genoeg tyd bestee word aan jou, die onderwyser, wat ONDERRIG en die leerder wat LEER. Die formele assessering van die PAT is slegs die eindpunt van 'n lang proses wat op onderrig en aktiewe leer gegrond is.**
- Lei leerders deur 'n akademiese, teoretiese, konseptuele, tegniese en praktiese vaardigheidsproses om hulle in staat te stel om teorie en praktyk op 'n betekenisvolle wyse te integreer.
- Verdiep en konsolideer die leerders se begrip van leer in die klaskamer.
- Bied die geleentheid om 'n gevarieerde teoretiese en praktiese repertoire ten opsigte van proses en produk te kweek.
- Integreer teorie- en opvoerkonsepte, -vaardighede, -kennis en -inhoud.
- Berei leerders vir die komplekse kognitiewe en abstrakte teoretiese en opvoervereistes vir die middel-van-die-jaar-jaar-, proef- en jaareindeksamen voor:
 - Vraestel 1: Geskrewe Eksamen
 - Vraestel 2: Opvoereksamen: Tema/Oudisie of Tegniese Program

ENKELE IDEES EN BENADERINGS

Teoretiese, akademiese, tegniese vaardighede:

- Die vak Dramatiese Kunste vereis 'n minimum van drie jaar van intensiewe, deurlopende onderrig, leer, ontwikkeling en rypheid van konseptuele en praktiese vaardighede en tegnieke. Die ontwikkeling van stemmoduleringstegnieke moet, byvoorbeeld, oor die drie-jaar-tydperk plaasvind, en nie net in graad 12 nie. (Maak seker dat elke periode of oomblik van onderrig gefokus is.)
- Die oordrag van kennis, verkryging van vaardighede en verandering in houding/ingesteldheid en waardes is in 'n **diepgaande proses** benadering vasgelê. Dit is binne hierdie proses wat skeppende denke, kreatiwiteit, verbeelding, visualisering, probleemoplossing en kritieke denke ontdek, ondersoek, gekonseptualiseer, geïmplementeer, ontwikkel en toegepas word. Hierdie aspekte kan nie deur individuele metodologieë of produkte bekom word nie.
- Ontwikkel doelbewus leerders se inhoudskennis asook die akademiese en tegniese vereistes van die vak. Aan die einde van graad 12 moet leerders toegepaste bevoegdheid van die Kurrikulum- en Assesseringsbeleidsverklaring van graad 10 tot 11 tot 12 toon.
- Maak seker dat die integriteit van tegniese vaardighede, styl, genres, beginsels, ens., van die dramatiese vorms ten alle tye gehandhaaf en getoon word. (Bv. 'n Elizabethaanse gedig kan kreatief geïnterpreteer word, maar die vorm en styl van die jambiese ritme, die frasering, die verhoogde digkuns, die vokale en fisiese voordrag, ens. van die Elizabethaanse genre moet bemeester en getoon word.)

Proses, betekenis, kritiese stem en produk:

- Baie min leerders kan op hulle eie 'n opdrag voltooi. Jy, as die onderwyser, moet die kreatiewe proses van die begin tot die einde lei en fasiliteer.
- Wees oop vir uiteenlopende idees, kreatiewe afleidings, innovering en oplossings wat aangebied word.
- Onthou, jy moet die estetiese waardes en vaardighede van enige taak lei.
- Dit is die plig van die onderwyser om die leerder in staat te stel om sy/haar eie **kreatiewe** stem te vind.
- Probeer om die leerders te lei om individuele en innoverende benaderings/oplossings te vind.
- Lei hulle om idees te ontwikkel deur uit eerstehandse waarneming te werk, bv. gaan kyk na en bespreek toneelstukke, kritiseer TV-programme en films.
- Lei leerders om bronmateriaal wat esteties nie aantreklik is nie, te elimineer. Dramatiese vorms moet gekies word uit 'n geloofwaardige, gepubliseerde bron of erkende mondelinge tradisie wat op inheemse kennisstelsels gegrond is.

Leerders se styl en kreatiwiteit:

- Leerders moet berekende risikonemers met selfvertroue wees, en nuwe idees en prosesse sonder vrees vir mislukking toets.
- Dit is belangrik dat selfvertroue aangemoedig en gekweek word om seker te maak dat leerders gemaklik voel om risiko's te neem en uit hulle foute te leer.
- Skep 'n hoërisiko-/laebedreiging-/veilige omgewing.
- Ken jou leerders, sover moontlik, om sodoende hulle spesifieke sterk punte te ontwikkel. Party sal versigtige beplanners wees, terwyl ander meer intuïtief werk. Party sal hulle werksproses uiterlik ten toon stel, ander sal stil, stadig en privaat werk. Waardeer, moedig aan, en respekteer bowenal alle werkstyle.
- Ekstroverte leerders kan maklik 'n oplossing vir 'n ander leerder se foute aanbied. Moedig ekstroverte aan om eerder op hulle eie prosesse en fokus en moedig introverte leerders aan om hulle eie oplossings aan te bied en te kommunikeer. Ekstroverte is nie noodwendig leiers nie. Die introverte leerder is dikwels meer bewus van detail, prosesse en betekenis. Besprekings kan verryk word wanneer hierdie leerders se stemme en opinies aangemoedig word.
- Kreatiewe aktiwiteit kan uit 'n aantal verskillende vlakke voortspruit, uit die laer punt, soos die opstel van 'n geskrewe raamwerk vir 'n Temaprogram; of die boonste punt, waar 'n heeltemal vars en geïndividualiseerde proses en/of uitkoms ontwikkel word. Beide is geldig en sal tot dieselfde produk lei.
- Daar is baie maniere om te skep. Wees aanpasbaar genoeg om leerders toe te laat om hulle unieke manier te vind en te gebruik. 'n Mens verwag 'n sterker individuele vertolking en styl by graad 12-leerders. Hulpbronne of die gebrek daaraan bepaal nie die vlak van kreatiwiteit nie, maar eerder wat die leerder met die beskikbare hulpbronne doen. Die klem lê op innovering en die vermoë om 'n proses of produk uit hulle unieke siening van die wêreld van voor af voor te stel, te raam, of aan te bied.

Assessering-, terugvoer-, luister- en kommunikasievaardighede:

- Doen deurlopend informele assessering. Bespreek die vordering van leerders se werk individueel met hulle. Lei leerders om hulle eie oplossings te vind, eerder as om jou idees op hulle af te dwing.
- Hou gereelde 'kritieksessies' waartydens die onderwyser die leerders help om op 'n ingeligte en konstruktiewe manier oor hulle eie en hulle klasmaats se proses/werk te praat en dit te bespreek. Baseer hierdie bespreking op die inhoud in die KABV.
- Weer 'n vaardige luisteraar. Dramatiese Kunste gaan oor effektiewe en vaardige kommunikasie. Oefen en bevorder 'n kultuur van 'luister vir begrip' en nie slegs 'luister om te verskil' nie. Wees versigtig om nie 'n simplistiese begrip van 'luister' aan te moedig om te verseker dat 'n leerder nie 'terugpraat' of hulle eie oogpunt of die standpunt waaruit hulle werk, te gee nie. Dit mag selfs nodig wees om jou versigtig uitgedinkte posisie wat op jou kennis as onderwyser gebaseer is, te verander. Daar is nie net een manier om iets te doen nie, maar verskeie maniere.
- Dit is belangrik om 'n leerder se werk deurlopend deur die jaar te bestudeer en te bespreek. Dit help om hulle sterk punte en punte vir verbetering te identifiseer. Leer leerders om hulle ervarings en gevoelens op 'n reflektiewe manier in hulle individuele prosesjoernale aan te teken. Pas die beginsel van 'wat nie gedokumenteer is nie, het nie gebeur nie', toe. Dit sal help om kritiese en kreatiewe denke te ontwikkel en sal die keuse en ordening van idees meer deursigtig en doelbewus maak.
- Pasop vir kritiek wat skade aanrig. Dit is raadsaam om met die positiewe te begin en dan na areas te beweeg wat verbeter kan word. Begin 'n dialoog met 'n leerder, bv. *'Ek dink dit sal meer effektief wees as jy dit verander ... Wat dink jy?'* Dit laat hulle voel dat hulle deel van die proses is en laat hulle oor hulle werk dink. Gebruik afriktig- en terugvoeringsvaardighede. Skep 'n omgewing waarin leerders van jou mag verskil.
- Lei leerders om doeltreffend, onafhanklik, krities, kreatief en reflektiewe denkers te wees.
- Moet die leerders nie onderskat nie; daag hulle uit, omdat hulle dikwels die uitdaging sal aanvaar. Gebruik 'n verskeidenheid vrae wat leerders se vermoë om hulle kreatiewe keuses te heroorweeg, sal uitbrei en verdiep. Dit moet hulle lei om te vra: 'As dit is hoe dit nou is, hoe kan dit anders wees?'

Besinning:

- In die begin word besinning die beste gedoen volgens die rubriekriteria waarop ooreengekom is. Besinningspraktyke sluit besinning voor, tydens en na 'n taak in. Onderwysers kan ook, as 'n leerinstrument, die rubriekriteria as vrae gebruik om oor die bewyse wat deur die leerder geproduseer is, te besin. Aan die einde van elke PAT (Geskrewe en Opvoerafdelings), maar besinning/terugvoer oor die werk aangebied word. Onderwysers moet kommentaar oor sterk en swak punte deel. Dit sal leer en verbeteringspunte vir die leerder bied om te implementeer vir deurlopende ontwikkelings en bemeestering.
- Dit kan geskrewe of verbale terugvoering wees en kan die vorm van selfbesinning, besinning deur die klas/onderwyser en nasien, besinning deur medeleerders of oop kritieksessies wat deur beide die ONDERWYSER en die leerder gelei word, aanneem.

HOE OM DIE PAT'e TE ADMINISTREER

Onderwysers moet:

- Verseker dat alle hulpbronne wat benodig word om die PAT'e te doen, beskikbaar is. Verwys na die **DBE se Katalogus vir Leer- en Onderrigondersteuningsmateriaal (LOOM) ('LTSM')**.
- Genoeg tyd vir leerders op die rooster inruim om die PAT'e te voltooi (kies kontaktyd gedurende en/of na skool).
- Seker maak hulle GEE deeglik KLAS oor elke KABV-onderwerp, -konsep/-vaardigheid en kenniskomponent. Fasiliteer 'n diepgaande LEERproses vir elke leerder voordat die werklike assessering van die PAT'e plaasvind.
- Gebruik die **Riglyne vir Standaardisering vir 'n Assessering, Opstel en Navorsing** om seker te maak dat die korrekte formaat, lengte, inhoud, ens. in die opdrag, opstel en navorsing in al nege provinsies toegepas word.
- Moniteer dat die PAT'e gedurende die proses volgens skedule verloop.
- Informele deurlopende assessering toepas.
- Formele assessering voltooi; gebruik die rubrieke wat in hierdie dokument verskaf word.
- Die Excel-puntelyste/-spreitabelle wat deur die provinsie verskaf word, voltooi.
- Die skool se beleid rakende die inlewering van punte volg.
- Die **Lesplanne**, asook die **Assesseringstake** se opdragte en instruksies asook die **Assesseringsinstrumente** (rubrieke, nasienriglyne, kontrolelyste) vir die PAT'e wat op die KABV-Onderwerpe gebaseer is in die **ONDERWYSERLÊER: LESPLANNE EN ASSESSERINGSTAKE** liasseer.
- Hierdie lêer moet vir kluster-/provinsiale moderering beskikbaar wees.
- Neem, op 'n gewone selfoon, die Opvoerafdelings van die leerders se PAT'e op en laai dit op 'n DVD. Hierdie DVD moet vir moderering beskikbaar wees.
- **LEERDERLÊER: BEWYSE VAN ASSESSERING.** Hierdie lêer moet vir kluster-/provinsiale moderering beskikbaar wees.
- Al die leerders se bewyse van die Geskrewe Afdeling en Opvoerafdeling moet ten alle tye beskikbaar wees en bly die eiendom van die Departement van Onderwys totdat die finale uitslae vrygestel is. Hou hierdie geskrewe stukke en DVD's van aanbiedings toegesluit in jou klaskamer. Dit is die skool se verantwoordelikheid.

HOE OM DIE PAT'e NA TE SIEN/TE ASSESSEER

Onderwysers moet verseker dat die assessering/nasien van die PAT'e:

- Die prestasie van die KABV- Breë Onderwerpe en Onderwerp-inhoud: Konsepte/Vaardighede/ Kennis, asook die teoretiese en aanbiedingskomponente van elke Onderwerp, meet.
- Bepaal of die Riglyn vir die Standaardisering van die Geskrewe Afdelings gevolg is.
- Die relevante rubrieke gebruik vir die:
 - Teoretiese Afdeling: rubrieke vir die opdrag, opstel en navorsing
 - Opvoerafdeling: rubrieke vir poësie, monoloog, prosa, beweging en toneel, asook die rubrieke vir die ontwerp, regie, film en verhoogbestuur
- Die leerders se bewyse en opvoering teen die kriteria en vlakbeskrywers van die rubrieke meet.

- Hou by die volgende beginsels van:
 - **Regverdigheid:**
'n Assessering moet leerders van beide geslagte en alle agtergronde toelaat om ewe goed te vaar en aan almal die gelyke geleentheid bied om die vaardighede en kennis wat geassesseer word, te demonstreer. Regverdigheid word in gedrang gebring as vooroordeel in die taak of by die nasiener bestaan. 'n Taak is regverdig indien die inhoud, konteks en aanbiedingsverwagtinge kennis, vaardighede en ervarings reflekteer wat ewe bekend en gepas vir alle leerders is. Dit moet toegang tot navorsingshulpbronne insluit.
 - **Betroubaarheid:**
'n Assessering word as betroubaar beskou wanneer dieselfde uitslae verkry word, ongeag wanneer die assessering plaasvind of wie dit nasien.
 - **Geldigheid:**
'n Aanduiding van hoe goed 'n assessering meet wat dit veronderstel is om te meet.
'n Geldige taak moet:
 - Werklike kennis of prestasie weergee, nie toetsskryfvaardighede en gememoriseerde feite nie
 - Leerders motiveer om na die beste van hul vermoë te presteer
 - Strook met huidige opvoedkundige teorie en praktyk
 - Deeglik in lesplanontwerp en onderrig wees. Dit sluit in die ontwerp van gedetailleerde instruksies, aktiwiteite en oefeninge. Dit bevorder die opbou van denke, beplanning vir denke, assessering van denke oor inhoud, die erkenning van die vlak van denke wat leerders demonstreer.
 - Relevant wees rakende lesplanontwerp en onderrig. Dit verbeter die leerders se vermoë om te evalueer, regverdig, af te lei, te voorspel, tot 'n gevolgtrekking te kom, te hersien, aan te beveel, te argumenteer, prioriteite te stel, te formuleer, ens. 'n Relevante taak is wanneer leerders die verband tussen klaskamer kennis en situasies buite die klaskamer herken.

MODERERING VAN PAT'e

1. Alhoewel die moderering van die PAT'e 'n belangrike proses is, moet dit binne die konteks van die algehele proses van beplanning, onderrig, leer, assessering en moderering plaasvind. **Die hoeveelheid tyd wat aan moderering van leerderbewyse bestee word, moet nie die belangrikheid van moderering van onderrig en leer ontnem nie.**
2. Dit is belangrik om duidelik te wees dat die doel van moderering moet fokus op of die KABV-onderwerpe (vaardighede, kennis en inhoud) ONDERRIG en GELEER is.
3. Moderering is 'n gedeelde begrip van verskeie stappe en prosesse. Maak jouself vertrou met die betekenis, doel en omvang van die volgende stappe/prosesse:

Stap 1: Verifikasie
Dit is 'n vinnige en kort eerste stappie in die modereringsproses. 'n Kontrolelys word gebruik om af te merk watter bewyse, soos deur die beleid vereis, vir moderering voorgelê is.

Stap 2: Moderering
'n Patroon/Model/Templaat wat geskik is om die trappe en verspreiding van Blooms se Taksonomie se 6 kognitiewe vlakke en 4 denkprosesse, soos in die KABV-onderwerpe toegepas, te gebruik. Amptenare moet verseker dat moderering die volgende insluit:

 - a. Lesplanne: Is lesplanaktiwiteite op die inhoud van die KABV-onderwerpe gebaseer?
 - b. Assesseringtaakplanne: Is die assesseringstaakaktiwiteite/opdragte/instruksies op die KABV-onderwerpe en die onderskeie lesplanne gebaseer?
 - c. Leerderassesseringsbewyse: Is die leerder se assesseringsbewys gebaseer op die KABV + die onderskeie lesplan + die onderskeie assesseringstaak?
4. **Standaardvasstelling**
Interne standaardiserings verskaf 'n stelsel vir die nagaan van die gehalte van assessering om seker te maak dit is:
 - Geldig – relevant tot die standarde waarop vaardigheid/bereiking aanspraak gemaak word
 - Geloofwaardig – deur die leerders geproduseer
 - Aktualiteit – aktueel genoeg vir assessors om te vertrou dat die leerder steeds dieselfde vlak van vaardigheid of kennis het
 - Betroubaar – werklik verteenwoordigend van die leerder se kennis en vaardighede
 - Genoegsaam – voldoen ten volle aan al die vereistes van die standarde

- Dit is die proses waartydens bepaal word of die minimum prestasievlakke wat vir elke graad/onderwerp vereis word, behaal is. Die prestasievlakke word bepaal deur die:
 - Onderwerp se vaardighede, kennis, inhoud en konsepte
 - 6 kognitiewe vlakke
 - 4 denkprosesse
 - 3 moeilikheidsvlakke

Bewyse hiervan kan gevind word in die instruksies, aktiwiteite, oefeninge, opdragte, ens. van die Lesplanne, Assesseringstaakplanne en Leerderassesseringsbewyse wat amptenare moet modereer.

Dit moet duidelik wees wat die leerders moet weet en in staat wees om te kan doen wanneer hulle elke vlak/onderwerp bereik.

5. **Gehalteversekering**

Amptenare moet verseker dat die volgende prosesse gevolg word en as bewyse beskikbaar is:

Onderwysersopleiding: alle Dramatiese Kunste-onderwysers moet amptelike hoëronderwysopleiding hê om die vak aan te bied: minimum 3 jaar-graad in Drama, PGCE asook KABV-opleiding

Onderwysersplanne: Items 1, 2 en 3 hierbo of bewyse moet waarde hê en regverdig, geldig en betroubaar wees. Duidelike onderrig, leer en assessering van onderwerpe (vaardighede, inhoud, kennis en konsepte) moet in elke aktiwiteit, oefening, instruksie, ens. vervat wees. Dit moet trapsgewys van laer na middel na hoër orde volgens Blooms se Taksonomie geplaas word.

6. **Standaardisering**

Standaardisering is 'n proses wat regdeur die wêreld gebruik word om die effek van faktore behalwe die leerders se kennis en aanleg op die leerders se prestasie te versag/verlig. Amptenare moet die modereringsbewyse gebruik om onderwysers te help om die KABV-onderwerpe se vaardighede, kennis, inhoud en konsepte te verstaan, interpreteer en implementeer.

7. **Moderering:**

- a. Moet plaasvind elke keer wat 'n PAT voltooi is.
- b. Kontroleer dat assesseringtake en aktiwiteite leerders voorsien met regverdige en geldige geleenthede om aan die verwagtinge en standarde van die KABV te voldoen.
- c. Kom ooreen oor die sterk punte in leerders se aanbiedings en planne om vaardighede en kennis te verbeter.
- d. Gee terugvoering oor die onderwyser se oordeel (opstel en nasien van PAT'e) om onderrig te verbeter.
- e. Verhoog standarde, verwagtinge en vlakke van konsekwenheid.
- f. Verseker dat leer op die gepaste vlak is en dat leerders vaardighede ontwikkel vir leer, die lewe en werk.
- g. Moet **intern op skoolvlak** deur 'n medeonderwyser/departementshoof/skoolhoof gedoen word voor die kluster/provinsiale moderering.
- h. Moet onderwysers by die modereringsproses betrek om professionele ontwikkeling te verseker.
- i. Moet interverwante betroubaarheid by die toeken van punte verseker.

3. RIGLYNE VIR LEERDERS

INSTRUKSIES AAN LEERDERS

Drie PAT'e moet gedurende die jaar gedoen word, een per kwartaal. Elkeen van die drie PAT'e bestaan uit 'n Geskrewe Afdeling en 'n Opvoerafdeling. Jy moet al twee voltooi en ten alle tye die teoretiese en praktiese konsepte, vaardighede en inhoud integreer. Gebruik hierdie drie PAT'e om die volgende te doen:

Kies en berei drie kontrasterende drama-items vir jou aanbieding vir die jaareinde-opvoereksamen voor. **LET WEL:** Dit is nie 'n goeie idee om 'n maand voor jou finale eksamen 'n item te kies nie. Die rede is dat emosionele en fisiese integrasie tyd neem. Jy het maande nodig om in 'n gedig in te groei, ens.

Geskrewe en teoretiese konseptualiserings, asook hoëorde-denkvaardighede, verg oefening. Gebruik die drie geskrewe/teoretiese afdelings om te verseker dat jy weet hoe om jou gedagtes, leer en ervarings in 'n vorm wat die doelwitte, struktuur en vorm van 'n geskrewe eksamen sal behaal, neer te skryf.

PRAKTIESE ASSESSERINGSTAKE

JAARLIKSE ASSESSERINGSPROGRAM			GRAAD 10 EN 11
KWARTAAL 1	KWARTAAL 2	KWARTAAL 3	KWARTAAL 4
Taak 1: Praktiese Assesseringstaak • Geskrewe Afdeling (25) • Opvoerafdeling (25)	Taak 3: Praktiese Assesseringstaak • Geskrewe Afdeling (25) • Opvoerafdeling (25)	Taak 5: Praktiese Assesseringstaak • Geskrewe Afdeling (25) • Opvoerafdeling (25)	Taak 7: Graad 10 en 11 jaareindeksamen • Geskrewe Eksamen (150) • Opvoereksamen (150)
Taak 2: Toets (50)	Taak 4: Graad 10 Middel-van-jaareksamen • Geskrewe eksamen (100) • Opvoereksamen (100) Grade 11 Middel-van-jaareksamen • Geskrewe eksamen (150) • Opvoereksamen (150)	Taak 6: Toets (50)	

JAARLIKSE ASSESSERINGSPROGRAM			GRADE 12
KWARTAAL 1	KWARTAAL 2	KWARTAAL 3	KWARTAAL 4
Taak 1: Praktiese Assessering Taak • Geskrewe Afdeling (25) • Opvoerafdeling (25)	Taak 3: Praktiese Assessering Taak • Geskrewe Afdeling (25) • Opvoerafdeling (25)	Taak 5: Praktiese Assessering Taak • Geskrewe Afdeling (25) • Opvoerafdeling (25)	Finale Nasionale Eksterne Eksamen • Vraestel 1: Geskrewe Eksamen (150) • Vraestel 2: Opvoereksamen (150)
Taak 2: Toets (50)	Taak 4: Middel-van-jaareksamen • Geskrewe eksamen (100) • Opvoereksamen (100)	Taak 6: Proefeksamen/Rekordeksamen • Geskrewe eksamen (100) • Opvoereksamen (100)	

GESKREWE AFDELINGS

<p>WERKOPDRAG: Leerders: Hierdie PAT-afdeling kan in die vorm van 'n joernaal, collage, ens. wees. Maak seker dat jy presies weet wat jou onderwyser se opdrag en instruksies is oor wat jy moet aanbied. Jy moet die volgende prosesse volg wanneer jy 'n werkopdrag skryf:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Versamel 2. Ontleed 3. Vertolk 4. Besin 5. Aanbied van inligting oor jou eie persoonlike reis om praktiese vaardighede te ontwikkel. 	<p>OPSTEL: Leerders: Gebruik die teoretiese ondersteuningsmateriaal wat deur jou onderwyser aan jou gegee is (handboek, klasnotas) om die opstel te skryf. Maak seker dat jy die riglyne en opdraginstruksies wat deur jou onderwyser vasgestel is, gebruik. Gebruik hierdie PAT-afdeling om jou vaardigheid in opstelskryf te oefen ter voorbereiding van die geskrewe eksamen. Maak seker dat jou opstel die basiese formaat van 'n opstel volg:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inleiding 2. Liggaam met kennis 3. Gevolgtrekking 	<p>NAVORSING: Leerders: Versamel bykomende materiaal van buitebronne om onafhanklike navorsing te doen en om jou begrip van die navorsingsopdrag en -instruksies te verryk. Maak seker dat jy na soveel bronne as moontlik kyk. Die Internet is slegs een opsie en is nie altyd betroubaar nie. Wees ten alle tye eties in jou navorsing. Navorsing vereis die volgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gebruik 'n verskeidenheid bronne 2. Vergelyk 3. Kontrasteer 4. Lig uit/Beklemtoon 5. Vind 6. Aanbieding
---	--	---

OPVOERADELINGS

Elkeen van die drie Opvoerafdelings van die PAT'e moet deur jou gebruik word om jou items vir jou finale eksterne opvoereksamen vir die jaareindeksamen te kies, voor te berei en aan te bied:

- Temaprogram OF
- Oudisieprogram OF
- Tegniese Teaterprogram

Hou aan om jou drama-item deur die jaar te ontwikkel en te verbeter nadat jy dit opgevoer het.

Tema-/Oudisieprogram: (Enige DRIE van die dramavorms hieronder)

Monoloog, poësie, uittreksel (toneel), prosa, gedramatiseerde prosa, storievertel, spreekkoor, inheemse drama, satiriese revue, fisiese teater, beweging, mimiek

Tegniese Teaterprogram:

- Ontwerp (toneel/rekwisiete/beligting/klank/kostuum/grimering)
- Regie
- Film
- Verhoogbestuur

ASSESSERINGS-/MODERERINGSRUBRIEKE/-INSTRUMENTE**GESKREWE AFDELING:**

'n Assesseringsinstrument/-rubriek word vir die werksopdrag-, opstel- en navorsingstaak verskaf.

OPVOERADELING: (Toneelspel- en Tegniese kandidaat)

'n Assesseringsinstrument/-rubriek word vir die toneel, poësie, prosa, monoloog, beweging, ontwerp, regie, film en teaterbestuur verskaf

Onderwysers moet aan elke leerder 'n kopie van die betrokke rubriek gee en die leerders help met begrip van die kriteria en prestasievlakke voor die uitvoer van die take. As deel van die praktyk van assesserings vir leer (AvL), moet voorbeelde van goeie praktyk met 'n duidelike aanduiding van 'waar, waarom, hoe en wat' punte toegeken is, gegee word.

AFWESIGHEID OF NIE-INLEWERING VAN TAKE

Afwesigheid of nie-inlewering van PAT'e sal tot 'n ONVOLLEDIGE punt lei. Slegs indien 'n geldige mediese sertifikaat op die dag wat die leerder na die skool terugkeer, ingelewer word, kan 'n ander sperdatum vir die inlewering of opvoer van die PAT deur beide die onderwyser en die leerder vasgestel word.

VEREISTES VIR AANBIEDING

Sien die lys van Minimum Hulpbronne, Geriewe, Toerusting, Hulpbronne (LOOM), Roosterbeplanning, ens. wat in plek moet wees voordat die PAT'e onderrig, geïmplementeer en geassesseer word. Hierdie hulpbronne moet aan die onderwysers en leerders beskikbaar wees om die drie PAT'e te kan voltooi.

Die onderwyser moet 'n Lesplan vir AL die Onderwerpe wat deur 'n spesifieke PAT gedek word, opstel. Verder moet 'n duidelike assesseringsopdrag met gedetailleerde instruksies met die leerders bespreek word.

TYDRAAMWERKE

Onderwysers:

Onderrig, administreer, assesseer en teken aan en rapporteer oor een PAT per kwartaal 1, 2 en 3.

Geskrewe kommunikasie oor die presiese, nie-onderhandelbare datums vir die inlewering of opvoer van die PAT'e.

Leerders:

Maak seker dat jy die assesseringsopdrag en -instruksies volg. Lewer in of voer jou PAT betyds op om seker te maak dat jy 'n punt ontvang.

VERKLARING VAN EGTHEID

Praktiese take is nie tot 'n opvoering beperk nie. Die PAT-take (1, 3 en 5) is voorbereiding vir jou middel-van-die-jaar-, proef- en jaareind- geskrewe en opvoereksamens. Integreer die teoretiese aspek van die PAT met die praktiese aspek.

Doen beplanning, voorbereiding, navorsing, vaardigheidsontwikkeling en besinning voordat jy jou opstel, navorsingstaak of werksopdrag inlewer.

Repeteer jou opvoeritems totdat jy dit glad en met selfvertroue kan opvoer. Gebruik hierdie kleiner geleenthede om 'n fondasie vir jou latere teoretiese en praktiese eksamenwerk te lê.

Daar sal van leerders verwag word om praktiesgebaseerde vrae in hulle finale geskrewe vraestel te beantwoord.

VERKLARING VAN EGTHEID	
Hierdie verklaring moet deur die leerder voltooi en deur beide die leerder en onderwyser onderteken word en dek alle bewyse wat ingelewer word.	
Leerder se naam en van:	Datum:
Ek verklaar dat die aangehegte PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK alles by eie werk is en dat dit nie werk insluit wat deur iemand buiten myself voltooi is nie. Ek het hierdie taak volgens instruksies en binne die voorgeskrewe tydsbeperkings voltooi.	
Leerder se handtekening:	Datum:
Onderwyser se bevestiging	
Naam (sentrum se naam), Ek bevestig dat die bogenoemde leerder, sover my kennis strek, die enigste outeur van die voltooië, aangehegte werksopdrag is en dat die assessering onder die vereiste omstandighede voltooi is.	
Onderwyser se handtekening:	Datum:
Skoolhoof se handtekening:	Datum:

4. BRONNELYS

Die vak Dramatiese Kunste, soos ander vakke, vereis spesifieke hulpbronne sodat effektiewe onderrig, leer, aanbiedings en opvoerings behaal kan word. As gevolg van die feit dat die vak op die aangewese lys vir hoër onderwys ingesluit is, het beamptes van die Departement van Basiese Onderwys die verantwoordelikheid om te verseker dat daar 'n ingeligte en toegewyde benadering is en dat die minimum vereistes in plek is om integriteit in die onderrig en leer van die vak te verseker.

Dit is belangrik om kennis te neem dat hierdie hulpbronne nie duur of uitspattig hoef te wees nie. Dit is net so belangrik dat indien 'n skool nie in staat is om hierdie vakspesifieke hulpbronne aan te bied nie, die vak verkieslik nie aangebied moet word nie. Leerders sal benadeel word indien hulpbronne soos die DBO-goedgekeurde handboek, die voorgeskrewe dramatekste, stoele, 'n redelik funksionele spasie/lokaal vir praktiese werk nie beskikbaar is nie. (Met die jaarlikse norme en standaarde, voorsien die DBO dat die minimum hulpbronne vir elke vak wat deur 'n skool aangebied word, aangekoop moet word. Die skoolbestuurskomitee of die ekwivalent van hierdie liggaam, het die opdrag om te verseker dat daar aan elke vak se behoeftes voldoen word.) Onderwysers moet in November/Desember van die vorige jaar verseker dat die volgende basiese hulpbronne in die Dramatiese Kunste-klas beskikbaar is vir 'n funksionele begin van die nuwe jaar:

MENSLIKE HULPBRONNE

'n Onderwyser met 'n dramakwalifikasie moet die KAVB en die jaarlikse program van assessering, wat die drie PAT'e insluit, onderrig en assesser. 'n Onderwyser met gepaste kwalifikasies vir hierdie vak het die volgende agtergrond:

- BA (Drama)
- BEd (Drama)
- Lisensiaat in Dramaonderrig, Trinity College
- Diploma van LAMDA
- Of enige ander amptelik geakkrediteerde kwalifikasie met 360 krediete in Drama
- Saam met die bogenoemde, 'n eenjaar- nagraadse sertifikaat in onderwys of 'n diploma in opleiding.

Let op dat die volgende nie gepaste of voldoende kwalifikasies is om Dramatiese Kunste te onderrig nie:

- Die skeppende kunste-onderwyser
- 'n Akteur/Aktrise
- 'n Drama-entoesias
- Die Engels-onderwyser
- Die Dansstudies-onderwyser

LOOM ('LTSM'): TOERUSTING EN GERIEWE

Leerders moet met die gebruik van ruimte/spasie, vlakke, ingange en uitgange eksperimenteer. Die volgende basiese items sal die geleentheid bied om leë spasies kreatief met stelstukke, ensovoorts, te vul:

- 'n Dubbele klaskamer, of 'n oop spasie
- 4 x houtblokke/kubusse/plastiekkratte/stoele of 'n bekostigbare alternatief (maak seker dat indien plastiekstoele of -kratze gebruik word, dit sterk genoeg is om die gewig van die kunstenaars te dra)
- 4 x plat skerms/hangende lappe/kartonbokse of 'n bekostigbare alternatief
- 4 x verhoogtrappe of 'n bekostigbare alternatief
- Tafels en stoele dien as dekorstukke
- Die volgende is nie vereistes nie, maar sal voordelig wees: 'n verhoog, beligting en klankgeriewe

LOOM ('LTSM'): VERWYSING

- 1 x DBE-goedgekeurde handboek per leerder
- 1 x DBE-goedgekeurde handboek per Dramatiese Kunste-onderwyser
- 3 x dramatekste, 1 vir elk van die genres gekies, 3 x per leerder
Fotokopieë van enige van die bogenoemde is onwettig en kan skole blootstel aan hofgedinge deur uitgewers, handboekskrywers en dramaturge
- 1 x werkboek per leerder
- 1 x lêer/boks vir die onderwyser om beplanning en administrasie vir moderering veilig te bewaar
- 1 x lêer/boks vir die onderwyser om leerder-assesseringsbewyse vir moderering veilig te bewaar
- 1 x swart T-hemp/gemaklike top + swart langbroek + skoene vir leerders se praktiese werk.
- Uitstappies: 1 x per kwartaal na 'n professionele toneelstuk/drama
- Die volgende is nie 'n vereiste nie, maar sal voordelig wees: 'n DVD van 'n professionele verhoogopvoering van 'n dramateks in elk van die genres en dramatiese beweging. Die leerders moet begrip en toegepaste vaardigheid in byvoorbeeld die volgende toon:
 - Commedia dell' arte *Scapino* deur Moliere
 - Afrika-dramavorms
 - Griekse Teater: *Antigone* deur Sophocles
 - Suid-Afrikaanse teater: enige werke/werkswinkeldramas
 - Elizabethaanse teater: *Romeo en Juliet* deur William Shakespeare
 - Realisme: *Have you seen Zandile* deur Gina Hlope
 - Epiese teater: *Kaukasiese Krytsirkel* deur Bertolt Brecht
 - Teater van die Absurde: *Afspraak met Godot* deur Samuel Beckett
 - Postmoderne Teater: *Top girls* deur Carol Churchill
 - Suid-Afrikaanse Teater voor 1994: *Woza Albert!* deur M Ngema, P Mtwla, B Simon
 - Suid-Afrikaanse Teater na 1994: *Mis* deur Reza de Wet

ARTIKULASIE MET AOO ('GET')

'n Onderwyser wat drama in skeppende kunste onderrig moet seker maak dat leerders in graad 8 en 9 'n deeglike grondslag in die konsepte, vaardighede, kennis en inhoud van Drama het. Aan die einde van graad 9 word voorgestel dat onderhoude en oudisies gehou word om te verseker dat slegs leerders wat gedissiplineerd, hardwerkend, geïnteresseerd en toegewy is en potensiaal het, vir VOO Dramatiese Kunste gekies word. Verseker dat die klasverhouding vir graad 10 aan die norm wat deur die provinsie vasgestel is, voldoen. Indien die Dramatiese Kunste-klas te vol is, kan beserings voorkom en leerders wat geïnteresseerd en hardwerkend is, sal benadeel word omdat hulle nie toegewyde, individuele onderrig wat vir drama vereis word, sal ontvang nie.

ROOSTERBEPLANNING

Roosterbeplanning vir Dramatiese Kunste vereis 'n minimum van 4 uur per week gedurende skooltyd en een uur na skool. Hierdie uur-verhouding is van toepassing op graad 10, 11 en 12. Addisionele tyd is noodsaaklik na skoolure vir die voltooiing van die PAT'e, remediëring, verryking, repetisies, opvoerings en uitstappies om na dramaopvoerings te gaan kyk.

5. GEVOLGTREKKING

Na voltooiing van die praktiese assesseringsstaak moet leerders hulle begrip van die bedryf kan demonstreer, hulle kennis, vaardighede, waardes en redenasievermoëns verbeter, en ook betrekkinge buite die klaskamer kan vestig en uitdagings in die wêreld daarbuite kan aandurf. Die PAT ontwikkel verder leerders se lewensvaardighede en gee aan leerders die geleentheid om by hulle eie leerervarings betrokke te raak.

STANDAARDISERING-/ASSESSERING-/TERUGVOERING-/MODERERINGS-INSTRUMENTE

GESKREWE TAKE: RIGLYNE VIR STANDAARDISERING

BYLAE A: WERKSOPDRAG
BYLAE B: OPSTEL
BYLAE C: NAVORSING

GESKREWE TAKE: ASSESSERINGSINSTRUMENTE: RUBRIEKE

BYLAE D: WERKSOPDRAG
BYLAE E: OPSTEL
BYLAE F: NAVORSING

TEMA-/OUDISIEPROGRAM: ASSESSERINGSINSTRUMENTE: RUBRIEKE

BYLAE G: UITTREKSEL (TONEEL)
BYLAE H: MONOLOOG
BYLAE I: BEWEGING
BYLAE J: POËSIE
BYLAE K: PROSA

TEGNIËSE TEATERPROGRAM: ASSESSERINGSINSTRUMENTE: RUBRIEKE

BYLAE L: ONTWERP
BYLAE M: REGIE/TEATERSKEPPING
BYLAE N: FILMVERVAARDIGING
BYLAE O: VERHOOGBESTUUR

TERUGVOERING VAN DIE OPVOERAFDELINGS VAN DIE PAT'e

BYLAE P: VRAAGSTAMME

ASSESSERING/NASIEN EN MODERERING: GOEIE PRAKTYK

BYLAE Q: BEGINSELS

MODERERINGSINSTRUMENT

BYLAE R: TEMPLAAT VIR INTERNE SKOOL- EN PROVINSIALE MODERERING

BYLAE A:

RIGLYNE	STANDAARDISERING	WERKSOPDRAG
ONDERWYSERS: <ul style="list-style-type: none">• Gebruik hierdie riglyne om nasionale standaardisering van die geskrewe afdeling van die PAT'e te verseker.• Heg hierdie riglyne aan die Assesseringsafdeling van elke onderskeie Lesplan.• Gebruik hierdie riglyne om te verseker dat die volgende gedek word:		
1	OPDRAG MET INSTRUKSIES VIR DIE LEERDER <ul style="list-style-type: none">• Verskaf 'n geskrewe opdrag met gedetailleerde instruksies wat gebaseer is op 'n fokus op 'leer-om-te-leer' en 'leer-deur-te-doen' om die taak te voltooi. Noem die ondersteunende konseptuele raamwerk wat gegrond is op 'n drievoudige leerfokus op die 'wat, waarom en hoe' van die uitkomst wat behaal moet word en bewyse wat versamel moet word.• Baseer die opdrag en instruksies op die relevante KABV- Breë Onderwerpe en Onderwerpe wat aan die leerder onderrig word.• Gebruik duidelike en ondubbelsinnige instruksies, gepaste terminologie, bv. ontleed/beskryf/vergelyk/evalueer/voorspel/eie opinie en wat is die gehalte/kwaliteit en hoeveelheid van bewyse wat die leerder moet insamel vir daardie aksiewerkwoord.• Verduidelik die:<ul style="list-style-type: none">○ Formaat○ Doelwit○ Inhoud○ Beskikbare bronne○ Omvang en beperkinge○ Kriteria waarvolgens die PAT geassesseer sal word deur na die rubriekkriteria te verwys, met die klem op die hoogste vlak van gehalte• Toon sensitiwiteit en respek vir geslag, inklusiwiteit, kultuur, klas, ras en godsdiens• Gee 'n duidelike, nie-onderhandelbare sperdatum vir die inlewer van die PAT.	
2	FORMAAT <p>Dit kan enige EEN van die volgende opsies wees:</p> <ul style="list-style-type: none">• Joernaalinskrywing• Ontwerpnotaboek-inskrywing• Regienotaboek-inskrywing• Filmnotaboek-inskrywing• Verhoogbestuurdersouffleurboek-inskrywing• Collage• Montage• Visuele beelde (bv. foto's, video's, DVD, oudio-opnames)• Werkblad ontwerp deur onderwyser• Besinning oor uitstappies, gemeenskapspasies/lokale• Filmontleding, teaterresensies• (Enige ander metode wat volgens die onderwyser nuttig is, bv. onderrigherhaling ('teach backs'))	
3	DOELWIT EN INHOUD: <p>Die Werksopdrag moet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Die onderrig van die KABV- Breë Onderwerpe en Onderwerpe in die klaskamer integreer en konseptualiseer.• Op 'n betekenisvolle manier besin oor onderrig in die klaskamer en bewys lewer van die deurlopende ontwikkeling van die leerder.• Die leerder se vlak van kognitiewe begrip en toepassing van konsepte (inhoud, kennis, vaardighede en houdings) toon• Praktiese ervaring en teoretiese steunmateriaal (oefeninge, aktiwiteite, repetisies, klasaantekeninge en ander steunmateriaal) integreer• Dramatiese Kunste-terminologie (die taal van drama) in alle geskrewe aanbieding gebruik• Gespesialiseerde taal in geval van Inheemse Kennisstelsels verduidelik en daarby hou• Vir die Opvoerkomponent van die PAT voorberei.	
4	BRONNE <ul style="list-style-type: none">• Baseer die inhoud van die Werksopdrag op die KABV- Breë Onderwerpe en hulle onderskeie Onderwerpe.• Gebruik, besin krities oor en pas die handboek, dramatekste, klasnotas en praktiese werk kreatief toe.	

BYLAE B:

RIGLYNE	STANDAARDISERING	OPSTEL
ONDERWYSERS: <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik hierdie riglyne om die nasionale standaardisering van die PAT'e te verseker. • Heg hierdie riglyne aan die Assesseringsafdeling van elke Lesplan. • Gebruik hierdie riglyne om te verseker dat die volgende gedek word: 		
1	OPDRAG MET INSTRUKSIES VIR DIE LEERDER <ul style="list-style-type: none"> • Verskaf 'n geskrewe opdrag met gedetailleerde instruksies wat gebaseer is op 'n fokus op 'leer-om-te-leer' en 'leer-deur-te-doen' om die taak te voltooi. Noem die ondersteunende konseptuele raamwerk wat gegrond is op 'n drievoudige leersfokus op die 'wat, waarom en hoe' van die uitkomst wat behaal moet word en bewyse wat versamel moet word. • Baseer die opdrag en instruksies op die relevante KABV- Breë Onderwerpe en Onderwerpe wat aan die leerder onderrig word. • Gebruik duidelike en ondubbelsinnige instruksies, gepaste terminologie, bv. ontleed/ beskryf/vergelyk/evaluateer/voorspel/eie opinie en wat is die kwaliteit en hoeveelheid van bewyse wat die leerder moet insamel vir die aksiewerkwoord. • Verseker dat die opstelonderwerp leiding en riglyne gee as raamwerk vir die leerder se begrip en interpretasie. • Verduidelik die: <ul style="list-style-type: none"> ○ Formaat ○ Doelwit en inhoud ○ Beskikbare bronne ○ Omvang en beperkinge ○ Kriteria waarvolgens die PAT geassesseer sal word deur na die rubriekriteria te verwys, met die klem op die hoogste vlak van gehalte • Toon sensitiwiteit en respek vir geslag, inklusiwiteit, kultuur, klas, ras en godsdiens • Gee 'n duidelike, nie-onderhandelbare sperdatum vir die inlewer van die PAT. 	
2	FORMAAT <ul style="list-style-type: none"> • Dit moet 'n formele struktuur wees, bv. skryf in paragrawe, gebruik kernidees. • Dit moet uit 'n Inleiding, Hoofliggaam van kennis en 'n Gevolgtrekking/Opsomming bestaan. • Die lengte en gewig kan deur die volgende gelei word: ± 1 bladsy; ongeveer ± 250 woorde. 	
3	DOELWIT EN INHOUD Die Opstel moet: <ul style="list-style-type: none"> • Die onderrig van die KABV- Breë Onderwerpe en Onderwerpe in die klaskamer integreer en konseptualiseer. • Op 'n betekenisvolle manier besin oor onderrig in die klaskamer en bewys lewer van die deurlopende ontwikkeling van die leerder. • Die leerder se vlak van kognitiewe begrip en toepassing van konsepte (inhoud, kennis, vaardighede en houdings) toon • Praktiese ervaring en teoretiese ondersteuningsmateriaal (oefeninge, aktiwiteite, repetisies, klasnotas en ander bronmateriaal) integreer • Dramatiese Kunste-terminologie (die taal van drama) in alle geskrewe aanbiedings gebruik • Gespesialiseerde taal in geval van inheemse kennisstelsels verduidelik en daarby hou • Vir die Opvoerkomponent van die PAT voorberei. 	
4	BRONNE <ul style="list-style-type: none"> • Baseer die inhoud van die Opstel die KABV- Breë Onderwerpe en hulle onderskeie Onderwerpe. • Gebruik, besin krities oor en pas die handboek, dramatekste, klasnotas en praktiese werk kreatief toe. 	

BYLAE C:

RIGLYNE	STANDAARDISERING	NAVORSING
ONDERWYSERS:		
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik hierdie riglyne om die nasionale standaardisering van die PAT'e te verseker. • Heg hierdie riglyne aan die Assesseringsafdeling van elke Lesplan. • Gebruik hierdie riglyne om te verseker dat die volgende gedek word: 		
1	OPDRAG MET INSTRUKSIES VIR DIE LEERDER	<ul style="list-style-type: none"> • Verskaf 'n geskrewe opdrag met gedetailleerde instruksies wat gebaseer is op 'n fokus op 'leer-om-te-leer' en 'leer-deur-te-doen' hoe om die taak te voltooi. Noem die ondersteunende konseptuele raamwerk wat gegrond is op 'n drievoudige leersfokus op die 'wat, waarom en hoe' van die uitkomst wat behaal moet word en bewyse wat versamel moet word. • Baseer die opdrag en instruksies op die relevante KABV- Breë Onderwerpe en Onderwerpe wat aan die leerder onderrig word. • Gebruik duidelike en ondubbelsinnige instruksies, gepaste terminologie, bv. ontleed/beskryf/vergelyk/evalueer/voorspel/eie opinie en wat is die kwaliteit en hoeveelheid van bewyse wat die leerder moet insamel vir die aksiewerkwoord. • Verduidelik die: <ul style="list-style-type: none"> ○ Formaat, Doelwit en inhoud ○ Beskikbare bronne ○ Omvang en beperkinge ○ Kriteria waarteen die PAT geassesseer sal word deur na die rubriekriteria te verwys, met die klem op die hoogste vlak van gehalte. • Toon sensitiwiteit en respek vir geslag, inklusiwiteit, kultuur, klas, ras en godsdienste • Gee 'n duidelike, nie-onderhandelbare sperdatum vir die inlewer van die PAT.
2	FORMAAT	<p>Kan enige van die volgende opsies wees:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geskrewe aanbieding (d.i. navorsingsopstel met 'n inleiding, hoofliggaam met kennis, gevolgtrekking/opsomming. 'n Minimum van ± 300 woorde, wat ongeveer 2 bladsye is) • Mondelinge aanbieding, ondersteun deur geskrewe materiaal (notas, dinksrum, ens.), 3–5 minute per leerder • Forumbespreking/debat en bygaande geskrewe dokument (15 minute per groep van 5) • Media: Filmtonele/video/TV-insetsels/radio/koerantartikels: 3–5 minute • PowerPoint-aanbiedings: 3–5 minute per leerder • Onderhoude en bygaande geskrewe dokumente (5 minute per paar/groep) • Modelle (van verhoogtypes, stelontwerpe, dekor, rekwisiete, kostuums) met bygaande geskrewe bewyse • Collage, gemengde media of montage
3	DOELWIT EN INHOUD Die Navorsing moet:	<ul style="list-style-type: none"> • Die onderrig van die KABV- Breë Onderwerpe en Onderwerpe in die klaskamer integreer en konseptualiseer. • Op 'n betekenisvolle manier besin oor onderrig in die klaskamer en bewys lewer van die deurlopende ontwikkeling van die leerder. • Die leerder se vlak van kognitiewe begrip en toepassing van konsepte (inhoud, kennis, vaardighede en houdings) toon. Verder moet die klem nie net op 'n verskeidenheid vrae met verskillende kognitiewe moeilikheidsvlakke en kompleksiteit wees nie, maar moet op 'n deursigtige manier die maniere waarop die leerders dink en hul 'dinkgewoonte' agter die konstruksies van vrae en hulle narratiewe toon. • Praktiese ervaring en teoretiese ondersteuningsmateriaal (oefeninge, aktiwiteite, repetisies, klasnotas en ander bronmateriaal) integreer • Dramatiese Kunste-terminologie (die taal van drama) in alle geskrewe aanbieding gebruik • Gespesialiseerde taal in geval van inheemse kennisstelsels verduidelik en daarby hou • Vir die Opvoerkomponent van die PAT voorberei.
4	BRONNE	<ul style="list-style-type: none"> • Baseer die inhoud van die Opstel die KABV- Breë Onderwerpe en hulle onderskeie Onderwerpe. • Gebruik, besin krities oor en pas die handboek, dramatekste, klasnotas en praktiese werk kreatief toe. • Ondersoek 'n verskeidenheid bronne (onderhoude, veldtoetse, menslike hulpbronne, boeke, koerante, televisie, film, internet, ens.) • Kies en gebruik 'n minimum van twee bronne (nie meer as een internetbron nie) • Gee verwysings van al die bronne wat ondersoek en gebruik is • Gebruik die Oxford-verwysingstelsel • Moenie plagiaat pleeg nie • Pas etiese gebruik van bronne toe, insluitend mondelingse onderhoude uit etnografiese studies en 'kenners' se opinies uit inheemse kennisstelsels. • Onderwysers ondersoek die internetadresse en hardekopiebronne wat deur die leerders verskaf word, om te verseker dat al die bronne eties aangewend is.

BYLAE D:

WERKSOPDRAG		ASSESSERINGSINSTRUMENT			RUBRIEK
PUNTE	0–7	8–13	14–19	20–22	23–25
BESKRYWERS	NIE BEHAAL NIE	GEMIDDELDE PRESTASIE	BEVREDIGENDE PRESTASIE	VERDIENSTELIKE PRESTASIE	UITSTAANDE PRESTASIE
Aanteken	Aanteken van vaardighede, kennis, waardes, tegnieke, oefeninge en dramatiese/teater-elemente het gebrek aan detail en akkuraatheid	Aanteken van vaardighede, kennis, waardes, tegnieke, oefeninge en dramatiese/teater-elemente is beperk	Aanteken van vaardighede, kennis, waardes, tegnieke, oefeninge en dramatiese/teater-elemente is akkuraat sonder insig	Aanteken van vaardighede, kennis, waardes, tegnieke, oefeninge en dramatiese/teater-elemente is gedetailleerd, omvattend met insig	Aanteken van vaardighede, kennis, waardes, tegnieke, oefeninge en dramatiese/teater-elemente is uitstaande en toon hoë mate van insig
Inhoud Besinning	Besinning toon gebrek aan kritiese denke. Oppervlak-kige konneksies word met vaardighede, kennis, inhoud en konsepte gemaak	Besinning toon beperkte kritiese denke in toepas, analiseer en/of evalueer gemaak met vaardighede, kennis, inhoud en konsepte. Minimale konneksies gemaak deur verduidelikings, afleidings, en/of voorbeelde.	Besinning toon beperkte kritiese denke in toepas, analiseer en/of evalueer gemaak met vaardighede, kennis, inhoud en konsepte. Konneksies gemaak deur verduidelikings, afleidings, en/of voorbeelde.	Besinning toon hoë mate van kritiese denke in toepas, analiseer en/of evalueer gemaak met vaardighede, kennis, inhoud en konsepte. Konneksies gemaak deur verduidelikings, afleidings, en/of voorbeelde	Besinning toon 'n uitstekende mate van kritiese denke in toepas, analiseer en/of evalueer gemaak met vaardighede, kennis, inhoud en konsepte. Insiggewende relevante konneksies gemaak deur kontekstuele verduidelikings, afleidings en voorbeelde.
Persoonlike groei	Toon onvoldoende bewys van besinning oor eie werk. Persoonlike groei en bewustheid is nie duidelik nie en/of toon 'n neutrale ervaring met weglaatbare persoonlike impak. Gebrek aan genoeg afleidings, voorbeelde, persoonlike insig en uitdagings, en/of toekomstige gevolge word oorgesien.	Toon beperkte bewys van besinning oor eie werk. Toon onvoldoende persoonlike groei en bewustheid deur 'n paar of simplistiese afleidings gemaak, voorbeelde, insigte, en/of uitdagings wat nie goed ontwikkel is nie. Minimale denke oor die toekomstige gevolge van huidige ervaring.	Toon bewys van besinning oor eie werk. Toon bevredigende persoonlike groei en bewustheid deur 'n paar afleidings gemaak, voorbeelde, insigte en/of uitdagings. Daar is denke oor die toekomstige gevolge van huidige ervaring.	Toon sterk bewys van besinning oor eie werk. Toon bevredigende persoonlike groei en bewustheid deur 'n paar afleidings gemaak, voorbeelde, insigte en/of uitdagings. Daar is denke oor die toekomstige gevolge van huidige ervaring.	Toon sterk en insiggewende bewys van besinning oor eie werk. Toon belangrike persoonlike groei en bewustheid van dieper betekenis deur afleidings gemaak, voorbeelde, goed ontwikkelde insigte en wesenlike diepte in persepsie en uitdagings. Vat huidige ervaring saam in toekomstige gevolge.
Denke, Navraag, en Onderzoek	Druk 'n paar idees met beperkte steun van relevante bewyse of redes uit. Kritiese, kreatiewe en probleem-oplossingsdenke is beperk en simplisties.	Druk 'n paar idees met steun van relevante bewyse of redes uit. Kritiese, kreatiewe en probleem-oplossingsdenke is voldoende.	Druk die meeste idees met steun van relevante bewyse of redes uit. Kritiese, kreatiewe en probleem-oplossingsdenke is omvattend en bied baie insig.	Druk idees, met steun van relevante bewyse of redes uit. Kritiese, kreatiewe en probleem-oplossingsdenke is omvattend en bied baie insig.	Druk baie idees met effektiewe steun van relevante bewyse of redes uit. Kritiese, kreatiewe en probleem-oplossingsdenke is hoogs ontwikkel en bied kreatiewe insig.
Kreatiewe Toepassing	Inhoud, konsepte, vaardighede en kennis (teater en dramatiese), in verband met beplanning vir voortgesette persoonlike ontwikkeling, is beperk en simplisties.	Inhoud, konsepte, vaardighede en kennis (teater en dramatiese), in verband met beplanning vir voortgesette persoonlike ontwikkeling, is voldoende met 'n bietjie insig.	Inhoud, konsepte, vaardighede en kennis (teater en dramatiese), in verband met beplanning vir voortgesette persoonlike ontwikkeling, is omvattend met insig.	Inhoud, konsepte, vaardighede en kennis (teater en dramatiese), in verband met beplanning vir voortgesette persoonlike ontwikkeling, is omvattend met 'n hoë vlak van insig.	Inhoud, konsepte, vaardighede en kennis (teater en dramatiese), in verband met beplanning vir voortgesette persoonlike ontwikkeling, 'n hoogs insiggewende begrip van die verhouding tussen hierdie komponente.

BYLAE E:

OPSTEL		ASSESSERINGSINSTRUMENT	RUBRIEK
KATEGORIE	PUNT %	VLAKBESKRYWERS	
Uitstaande prestasie	23–25	Goed georganiseerd, volledig en logies, afgeronde struktuur. Ondersteun deur 'n uitstaande vlak van bevoegdheid. In staat om inligting te verwerk tot 'n oorspronklike vertolking en deurdagte keuse van feite. Gebruik 'n verskeidenheid oorspronklike en/of relevante dramatiese verwysings. Insiggewend; vloeiend; waarneming en kennis word treffend uiteengesit.	
Verdienstelike prestasie	20–22	Goed georganiseerd, omvattend, afgeronde struktuur. Ondersteun deur 'n hoë vlak van bevoegdheid om inligting te verwerk tot 'n oorspronklike interpretasie en deurdagte keuse van feite. Gebruik oorspronklike en ongewone keuse van relevante dramaverwysings. Toon insig; waarneming en kennis is goed uiteengesit.	
Bevredigende prestasie	17–19	Georganiseerd, omvattend, 'n bevredigende vlak van bevoegdheid, sommige foute is waarneembaar in die struktuur van die opstel. Interessante aanbieding, duidelike stellings, oortuigend, eenvoudige taalgebruik. Word ondersteun deur 'n keuse van relevante dramaverwysings. Toon 'n goeie begrip van die tema/taak, sommige stellings toon insig. Moeite is gedoen met die aanbieding.	
Voldoende prestasie	13–16	Struktuur nie altyd logies en georganiseerd nie, aanvaarbare poging met die aanbieding. Demonstreer basiese begrip, maar is geneig om ondeurdagte en gestereotipeerde antwoorde te verskaf. Genoegsame keuse van relevante dramaverwysings. Genoegsame navorsing, maar kom memoriseer voor. Nie altyd 'n hoë vlak van insig nie, by tye verbeeldingloos, maar regverdig soms bespreking van onderwerp.	
Gemiddelde prestasie	10–12	Nie altyd georganiseerd of logiese struktuur nie. Nie altyd genoeg inligting nie, paar oomblikke van insig. Beperkte seleksie van inligting. Swak taalvaardighede. Argument word nie met bespreking ondersteun nie.	
Elementêre prestasie	6–9	Verward – geen struktuur nie, beperkte woordeskat, min poging aangewend om inligting op 'n aanvaarbare manier aan te bied. Baie min inligting, deurmekaar, moeilik om te volg, dikwels irrelevant. Swak taalvaardigheid. Argument nie ondersteun deur bespreking nie.	
Nie behaal nie	0–5	Onsamehangend, baie min werk ingedien, beperkte vaardighede. Irrelevante inligting neergeskryf, geen bespreking om argument te ondersteun nie.	

BYLAE F:

NAVORSING		ASSESSERINGSINSTRUMENT	RUBRIEK
KATEGORIE	PUNT %	VLAKBESKRYWERS	
Uitstaande prestasie	23–25	Goed georganiseerd, volledig en logies, afgeronde struktuur. Ondersteun deur 'n uitstaande vlak van bevoegdheid. In staat om inligting te verwerk tot 'n oorspronklike interpretasie en deurdagte keuse van feite. Gebruik 'n verskeidenheid oorspronklike en/of relevante dramatiese verwysings en/of filmtonele. Insiggewend; vloeiend; waarneming en kennis word treffend uiteengesit. Indien modelle of gemengde media gebruik is, is dit goed uitgevoer en komplementeer dit die navorsing.	
Verdienselike prestasie	20–22	Goed georganiseerd, omvattend en samehangend, afgeronde struktuur. Ondersteun deur 'n hoë vlak van bevoegdheid om inligting te verwerk tot 'n oorspronklike vertolking en deurdagte keuse van feite. Gebruik oorspronklike en ongewone keuse van relevante dramaverwysings en/of filmtonele. Toon insig; waarneming en kennis is goed uiteengesit. Indien modelle of gemengde media gebruik is, komplementeer dit die navorsing.	
Bevredigende prestasie	17–19	Georganiseerd, omvattend, 'n bevredigende vlak van bevoegdheid, sommige klein foutjies is waarneembaar in die struktuur van die opstel. Interessante aanbieding, duidelike stellings, oortuigend, eenvoudige, direkte taalgebruik. Word ondersteun deur 'n keuse van relevante dramaverwysings en/of filmtonele. Toon 'n goeie begrip van die tema/taak, sommige stellings toon insig. Moeite is gedoen met die aanbieding. Indien modelle of gemengde media gebruik is, hou dit verband met die navorsing.	
Voldoende prestasie	13–16	Struktuur nie altyd logies en georganiseerd nie, redelike moeite is met die aanbieding gedoen. Toon basiese begrip, maar is geneig om ondeurdagte en gestereotipeerde antwoorde te verskaf. Genoegsame keuse van relevante dramaverwysings en of filmtonele. Genoegsame navorsing, maar kom memoriseer voor. Nie altyd 'n hoë vlak van insig nie, by tye verbeeldingloos, maar regverdig soms bespreking van onderwerp. Indien modelle of gemengde media gebruik is, word dit nie altyd deur die navorsing ondersteun nie.	
Gemiddelde prestasie	10–12	Nie altyd georganiseerd of logiese struktuur nie. Nie altyd genoeg inligting nie, paar oomblikke van insig. Beperkte keuse van inligting. Swak taalvaardighede. Argument word nie met bespreking ondersteun nie. Enige modelle of gemengde media wat gebruik word, word nie goed uitgevoer nie of is nie werklik relevant nie.	
Elementêre prestasie	6–9	Verward – geen struktuur nie, beperkte woordeskat, min poging aangewend om inligting op 'n aanvaarbare manier aan te bied. Baie min inligting, deurmekaar, moeilik om te volg, dikwels irrelevant. Swak taalvaardigheid. Argument nie ondersteun deur bespreking nie. Dit is onwaarskynlik dat 'n ondersteunende model gebruik is, enige gemengde media sal swak uitgevoer weer.	
Nie behaal nie	0–5	Onsamehangend, baie min werk ingedien, beperkte vaardighede. Irrelevante inligting neergeskryf, geen bespreking om argument te ondersteun nie.	

BYLAE G:

UITTREKSEL (TONEEL)		ASSESSERINGSINSTRUMENT		RUBRIEK
PUNTE	16–25	8–15	0–7	
KRITERIA	BEHAAL MET VERDIENSTE	BEHAAL	GEDEELTELIK BEHAAL	
Vorbereiding	Die leerder ken die woorde van die toneel en lewer bewys van besinning, beplanning en repetisie.	Die leerder ken die woorde, maar toon tekens van onsekerheid of onvoldoende repetisie.	Die leerder ken nie die woorde van die toneel nie en toon geen teken van besinning, beplanning of repetisie nie.	
Begrip van toneel	Die leerder toon begrip van die toneel soos wat dit binne die konteks van die toneelstuk as 'n geheel voorkom. Hy/sy verstaan die basiese dilemma/konflik van die toneel, sy/haar karakter en hul motivering.	Daar is tekens van 'n mate van begrip van die toneel, maar sekere aspekte is oorgesien, of is nie deurlopend konsekwent nie. Daar mag moontlik 'n verkeerde vertolking van die gegewe omstandighede wees.	Die leerder toon min of geen begrip van die toneel binne die konteks van die toneelstuk as 'n geheel nie. Hy/Sy verstaan nie die basiese dilemma/konflik van die toneel, sy/haar karakter en hul motivering nie. Die gegewe omstandighede word geheel en al verkeerd vertolk.	
Vokale karakterisering	Die leerder toon begrip van die elemente van stemwerk en om die persoonlikheid, agtergrond, klas, ouderdom, opvoeding en status van die spreker te kommunikeer. Hy/sy is in staat om 'n teks te vertolk, gepaste keuses ten opsigte van karakterisering te maak en die hierdie karaktereienskappe toe te pas sonder vokale spanning/ooreising. Hierdie karaktereienskappe kan toonhoogte, intonasie, omvang, ritme, aksent, stemtoon en kwaliteit insluit om hul karakter se stem suksesvol en op gepaste wyse oor te dra.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol in die skep en volhou van vokale karakterisering, of daar mag moontlik tekens van vokale spanning/ooreising wees. Sekere aspekte van die karakterisering mag moontlik onvanpas vir die betrokke karakter of konteks wees.	Die leerder is onsuksesvol in die skep en volhou van vokale karakterisering, of daar is deurlopende vokale spanning/ooreising in die aanbieding. Die vokale karakterisering is onvanpas vir die betrokke karakter of konteks.	
Vokale duidelikheid	Die leerder praat duidelik en hoorbaar. Hy/Sy is in staat om die gepaste volume vir 'n ruimte te produseer, sonder vokale spanning/ooreising.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol om duidelik en hoorbaar te praat. Daar is momentele insinkings, of oomblikke van spanning/ooreising.	Die leerder is onsuksesvol om duidelik en hoorbaar te praat. Volume kan slegs verkry word deur vokale spanning/ooreising.	
Fisiese karakterisering	Die leerder toon die vermoë om sy/haar liggaam aan te pas ten opsigte van postuur, energie, gewig, grootte en kwaliteit van gebare, fisiese ritmes en gewoontes, sodat 'n gepaste fisikaliteit vir sy/haar karakter op suksesvolle en gepaste wyse oorgedra word.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol met die skep en volhou van 'n fisiese karakterisering, of daar mag tekens van onnodige spanning wees. Sekere aspekte van die karakterisering mag moontlik onvanpas vir die betrokke karakter of konteks wees.	Die leerder is onsuksesvol met die skep en volhou van 'n fisiese karakterisering, of daar is regdeur die aanbieding oormatige en onnodige spanning. Die fisiese karakterisering is onvanpas vir die betrokke karakter of konteks.	
Verhoogsin – gebruik van ruimte	Die leerder toon die vermoë om die verhoogruimte op gepaste en interessante wyse te gebruik, op so 'n wyse dat die opvoering duidelik met die gehoor kommunikeer en die begrip van die veranderende dinamika van die verhouding wat ondersoek word, oordra. Alle beweging is gemotiveerd.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol om die verhoogruimte op gepaste en interessante wyse aan te wend. Dit mag wees as gevolg van selfbewustheid, roolspel, onseker bewegings, of by tye ongemotiveerde bewegings.	Die leerder slaag nie daarin om die verhoogruimte op gepaste en interessante wyse te gebruik nie. Hy/Sy is deurgaans selfbewus, rool die spel, is onseker en beweeg dikwels sonder motivering.	
Emosionele aansluiting	Die leerder toon die vermoë om op effektiewe en gepaste wyse by die emosies van sy/haar karakter aan te sluit, sodat die gehoor oortuig is van die geloofwaardigheid van hierdie emosies.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol om op effektiewe en gepaste wyse by die emosies van sy/haar karakter aan te sluit; hy/sy mag moontlik nie altyd oortuigend wees nie, of hulle kan partykeer onvanpaste wyse reageer.	Die leerder slaag nie daarin om by die emosie van die karakter op 'n gepaste en effektiewe wyse aan te sluit nie; hy/sy is onoortuigend, of sy/haar emosionele keuses is geheel en al onvanpas.	

UITTREKSEL (TONEEL)		ASSESSERINGSINSTRUMENT		RUBRIEK
PUNTE	16–25	8–15	0–7	
KRITERIA	BEHAAL MET VERDIENSTE	BEHAAL	GEDEELTELIK BEHAAL	
Vertolking van subteks	Die leerder toon begrip van die subteks en bedoeling om die karakter se spreekbeurte en aksies vir 'n gehoor verstaanbaar te maak. Die karakter se innerlike lewe word verken en regdeur die opvoering volgehou.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol ingevolge die speel van die subteks en bedoelings, en om die karakter se woorde en aksies vir 'n gehoor verstaanbaar te maak. Die karakter se innerlike lewe word nie ten volle volgehou gedurende die opvoering nie.	Die leerder is slaag nie daarin om die subteks en bedoelings uit te speel nie. Spreekbeurte en aksies kom ongemotiveerd voor, min bewys word gelewer dat daar oor die subteks nagedink is, woorde word afgerammel/ opgesê en die karakter se innerlike lewe word glad nie gedurende die opvoering volgehou nie.	
Interaksie – luister	Die leerder toon die vermoë om in karakter te bly wanneer hy/sy nie praat of nie die fokus van die aandag is nie en hou aan om heeltid na die ander karakters op die verhoog te luister en op hulle te reageer.	Die leerder bly nie konsekwent in karakter wanneer hy/sy nie praat of die fokus van die aandag is nie; reaksies op die ander karakters en luister word nie dwarsdeur die toneel volgehou nie.	Daar is min of geen bewyse dat daar in karakter gebly word wanneer hy/sy nie praat of die fokus van die aandag is nie; daar is min reaksie op die ander karakters nie en hy/sy luister min of glad nie.	
Ontwikkeling van verhouding	Die leerder toon 'n begrip van sy/haar karakter se status in verhouding tot die ander karakters in die toneel en hy/sy laat die verhouding tussen die karakters toe om te groei, ontwikkel en gepas te verander.	Die leerder is inkonsekwent met sy/haar demonstrasie van sy/haar karakter se status in verhouding tot die ander karakters in die toneel nie; die verhouding tussen die karakters groei, ontwikkel en verander nie.	Die leerder is onbewus van sy/haar karakter se status in verhouding tot die ander karakters in die toneel; die verhouding tussen die karakters groei, ontwikkel en verander nie deur die loop van die toneel nie.	
Geloofwaardigheid	Die leerder is ten alle tye binne die konteks van die toneel of toneelstuk geloofwaardig.	Die leerder is in sommige momente in die konteks van die toneel of toneelstuk geloofwaardig..	Die leerder is selde binne die konteks van die toneel of toneelstuk geloofwaardig.	
Struktuur van toneel	Die leerder toon begrip van hoe die dramaturg die toneel gestruktureer het. Die toneel het 'n duidelike begin, middel en einde. Daar is 'n klimaks of hoogtepunt in die toneel	Die toneel het nie 'n duidelike begin, middel en einde nie. Die klimaks word nie ten volle gerealiseer nie.	Daar is min bewys van struktuur, geen werklike aanduiding van 'n begin, middel en einde nie en die klimaks word nie gerealiseer nie.	
Skep van gepaste genre/styl	Die leerder toon die vermoë om genre en styl op gepaste wyse te vertolk en om aan die vereistes van die genre/styl in aspekte soos die verhouding met die gehoor, geloofwaardigheid binne die styl, tydsberekening, gepaste fisiese handeling en dies meer te voldoen.	Daar is 'n poging om genre en styl op gepaste wyse te vertolk, maar die vereistes van die genre/styl word nie deurgaans ten volle in die toneel gerealiseer nie.	Daar is min of geen pogings om genre en styl op gepaste wyse te vertolk nie en die vereistes van die genre/styl word nie deurgaans in die toneel gerealiseer nie.	
Impak van toneel	Die toneel is onvergeetlik, effektief en innemend.	Die toneel het 'n paar onvergeetlike, effektiewe en innemende oomblikke, maar dit is inkonsekwent.	Die toneel het min of geen onvergeetlike, effektiewe, innemende oomblikke nie.	

BYLAE H:

MONOLOOG		ASSESSERINGSINSTRUMENT		RUBRIEK
PUNTE	16–25	8–15	0–7	
KRITERIA	BEHAAL MET VERDIENSTE	BEHAAL	GEDEELTELIK BEHAAL	
Vorbereiding	Die leerder ken die woorde van die monoloog en lewer bewys van nadenke, beplanning en repetisie	Die leerder ken die woorde, maar toon tekens van onsekerheid of onvoldoende repetisie.	Die leerder ken nie die woorde van die monoloog nie en toon geen teken van nadenke, beplanning of repetisie nie.	
Begrip van monoloog	Die leerder toon uitstaande begrip van die monoloog soos wat dit binne die konteks van die toneelstuk as 'n geheel voorkom. Hy/Sy verstaan die basiese dilemma/konflik van die monoloog, sy/haar karakter en motivering.	Daar is tekens van 'n mate van begrip van die monoloog, maar sekere aspekte is oorgesien, of is nie deurlopend konsekwent nie. Daar mag moontlik 'n verkeerde vertolking op die basis van die gegewe omstandighede wees.	Die leerder toon min of geen begrip van die monoloog binne die konteks van die toneelstuk as 'n geheel nie. Hy/Sy verstaan nie die basiese dilemma/konflik van die monoloog, sy/haar karakter en die motivering nie. Die gegewe omstandighede word geheel en al verkeerd geïnterpreteer.	
Vokale karakterisering	Die leerder toon 'n duidelike begrip van hoe al die elemente van stemwerk saamkom om die persoonlikheid, agtergrond, klas, ouderdom, opvoeding en status van die spreker oor te dra. Sy/Hy is in staat om 'n teks te vertolk, gepaste keuses ten opsigte van karakterisering te maak en dit te gebruik sonder vokale ooreising. Hierdie eienskappe kan toonhoogte, intonasie, omvang, ritme, aksent, toon en gehalte insluit om die karakter suksesvol en gepas oor te dra.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol om 'n vokale karakterisering te skep en te volhou, of daar is aanduidings van vokale ooreising. Sekere aspekte van die karakterisering kan vir die spesifieke karakter of konteks onvanpas wees.	Die leerder slaag nie daarin om 'n vokale karakterisering te skep en deur die hele opvoering te volhou nie, of daar is vokale ooreising deur die hele opvoering. Die vokale karakterisering is onvanpas vir die spesifieke karakter of konteks.	
Vokale duidelikheid	Die leerder praat duidelik en hoorbaar vir goeie kommunikasie. Hy/sy is in staat om die geskikte volume vir 'n ruimte te produseer, sonder vokale ooreising.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol om duidelik en hoorbaar te praat. Daar is kortstondige insinkings, of oomblikke van ooreising.	Die leerder slaag nie daarin om duidelike en hoorbaar te praat nie. Volume kan slegs met vokale ooreising verkry word.	
Fisiese karakterisering	Die leerder toon die vermoë om sy/haar liggaam aan te pas ten opsigte van postuur, energie, gewig, grootte en gehalte van gebare, fisiese ritmes en gewoontes, om die fisikaliteit van sy/haar karakter op suksesvolle en gepaste wyse oor te dra.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol met die skep en volhou van 'n fisiese karakterisering, of daar mag tekens van onnodige spanning wees. Sekere aspekte van die karakterisering kan onvanpas vir die betrokke karakter of konteks wees.	Die leerder slaag nie daarin om 'n fisiese karakterisering te skep of te volhou nie, of daar word regdeur die opvoering oormatige en onnodige spanning vertoon. Die fisiese karakterisering is onvanpas vir die betrokke karakter of konteks.	
Verhoogsin – gebruik van ruimte	Die leerder toon die vermoë om die verhoogruimte op gepaste en interessante wyse aan te wend, sodat die opvoering duidelik met die gehoor kommunikeer. Alle beweging is gemotiveerd. (Let wel: In 'n monoloog kan stilte/onbeweeglikheid gepas wees, die fokus moet egter wees op hoe die grootte van die toneelruimte gevul moet word sodat die gehoor deur die opvoering geraak kan word.)	Die leerder is gedeeltelik suksesvol om die verhoogruimte op gepaste en interessante wyse aan te wend. Dit kan soms wees as gevolg van selfbewustheid en onseker bewegings of ongemotiveerde.	Die leerder slaag nie daarin om die verhoogruimte op gepaste en interessante wyse te gebruik nie. Hy/Sy is deurgaans selfbewus en beweeg dikwels sonder motivering.	
Emosionele aansluiting	Die leerder toon die vermoë om op effektiewe en gepaste wyse by die emosies van sy/haar karakter aan te sluit, sodat die gehoor oortuig is van die geloofwaardigheid van hierdie emosies.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol om op gepaste en effektiewe wyse by sy/haar karakter se emosies aan te sluit; hy/sy mag moontlik nie ten alle tye oortuigend wees nie, of hy/sy mag soms op onvanpaste wyse reageer.	Die leerder slaag nie daarin om om by die emosies van sy/haar karakter op 'n gepaste en effektiewe wyse aan te sluit nie; hy/sy is onoortuigend, of sy/haar emosionele keuses is geheel en al onvanpas.	

MONOLOOG		ASSESSERINGSINSTRUMENT		RUBRIEK
PUNTE	16–25	8–15	0–7	
KRITERIA	BEHAAL MET VERDIENSTE	BEHAAL	GEDEELTELIK BEHAAL	
Speel van subteks	Die leerder toon begrip van die subteks en bedoeling wat gebruik word om die karakter betekenisvol aan die gehoor oor te dra. Die karakter se innerlike lewe word verken en deur die hele die opvoering volgehou.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol om subteks en bedoeling te speel, en dra die karakter betekenisvol aan die gehoor oor. Die karakter se innerlike lewe word nie ten volle volgehou gedurende die opvoering nie.	Die leerder slaaf nie daarin om subteks en bedoelings uit te speel nie. Woorde en aksies kom ongemotiveerd voor, daar is min bewys van nadenke deur die hele subteks, woorde word opgesê en die karakter se innerlike lewe word glad nie gedurende die opvoering volgehou nie.	
Vertolking van karakter	Die leerder vertolk die karakter op 'n intelligente wyse en maak keuses wat effektief en gepas is, gebaseer op sy/haar kennis van die toneelstuk waaruit die monoloog geneem is.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol in die vertolking van die karakter; sekere keuses is nie so effektief of gepas as wat verwag word nie, of daar is bewyse van 'n tekort aan begrip van die gegewe omstandighede van die toneelstuk.	Die leerder misluk in die vertolking van die karakter; hy/sy maak heeltemal onvanpaste keuses wat nie effektief is nie en daar is bewyse dat die gegewe omstandighede van die toneelstuk misverstaan is.	
Verhouding tot luisteraar	Die leerder toon die vermoë om die onsigbare luisteraar deur middel van visualisasie te skep, of, indien dit gepas is, die gehoor as hierdie luisteraar te gebruik. Hy/Sy toon 'n begrip van sy/haar karakter se status in verhouding tot die luisteraar en sy/haar moontlike reaksies op wat tydens die verloop van die monoloog gesê word.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol in die skep van 'n onsigbare luisteraar deur middel van visualisasie, of deur die gehoor as die luisteraar te gebruik. Daar is 'n mate van begrip vir sy/haar karakter se status in verhouding tot die luisteraar, maar min begrip van watter reaksies daar is.	Die leerder slaag nie daarin om die onsigbare luisteraar deur middel van visualisering te skep nie. Daar is min begrip vir hul karakter se status in verhouding tot die luisteraar, of wat hulle moontlike reaksies mag wees.	
Geloofwaardigheid	Die leerder is ten alle tye binne die konteks van die monoloog geloofwaardig.	Die leerder is binne die konteks van die monoloog in sekere opsigte geloofwaardig.	Die leerder is selde binne die konteks van die monoloog geloofwaardig.	
Struktuur van monoloog	Die leerder toon begrip van hoe die dramaturg die monoloog gestruktureer het. Die monoloog het 'n duidelike begin, middel en einde.	Die leerder het nie 'n duidelike onderskeid tussen begin, middel en einde getref nie. Die klimaks word nie ten volle gerealiseer nie.	Daar is min bewys van struktuur, geen werklike aanduiding van 'n begin, middel en einde nie en die klimaks word nie gerealiseer nie.	
Ritmes/Vorm van monoloog	Die leerder toon 'n begrip van die eb en vloe van die monoloog, die gebruik van tempo om 'n klimaks te beklemtoon of te bou, die veranderende ritmes van verskillende maatslae in die monoloog.	Die leerder skep nie deurgaans genoegsame variasie in die monoloog nie, tempo is by tye te reëlmatig of eentonig en daar is min bewys van verskillende maatslae in die monoloog.	Daar is min of geen variasie in die monoloog nie, tempo is te reëlmatig of eentonig en daar is geen bewys van verskillende maatslae in die monoloog nie.	
Skep van gepaste genre/styl	Die leerder toon die vermoë om genre en styl op gepaste wyse te vertolk en dan aan die vereistes van die genre/styl ingevolge aspekte soos die verhouding met die gehoor, geloofwaardigheid binne die styl, tydsberekening, gepaste fisiese handeling, ens. te voldoen.	Daar is 'n poging om genre en styl op gepaste wyse te vertolk, maar die vereistes van die genre/styl word nie deurgaans ten volle in die monoloog gerealiseer nie.	Daar is min of geen poging om genre en styl op gepaste wyse te vertolk nie en die vereistes van die genre/styl word nie deurgaans in die monoloog gerealiseer nie.	
Impak van monoloog	Die monoloog is onvergeetlik, effektief en innemend.	Die monoloog het 'n paar onvergeetlike, effektiewe en innemende oomblikke, maar dit is inkonsekwent.	Die monoloog het min of geen onvergeetlike, effektiewe, innemende oomblikke nie.	

BYLAE I:

BEWEGING	ASSESSERINGSINSTRUMENT		RUBRIEK
PUNTE	16–25	8–15	0–7
KRITERIA	BEHAAL MET VERDIENSTE	BEHAAL	GEDEELTELIK BEHAAL
Praktiese/Opvoervaardighede 1. Die vermoë om 'n verskeidenheid bewegings, choreografiestyle en prosesse te verstaan en te gebruik.	Die leerder kan 'n wye reeks bewegings gebruik om sekwenste te skep en is in staat om verskeie style en prosesse te verstaan en te gebruik. Die leerder toon goeie begrip van ruimte, tyd en dinamika.	Die leerder is in 'n staat om 'n verskeidenheid bewegings te gebruik om sekwenste te skep en toon begrip van style en bewegingsvorme.	Die leerder is in staat om 'n beperkte reeks bewegings te gebruik om sekwenste te skep en toon min begrip van die gebruik van ruimte, tyd en bewegingsdinamika.
2. Die vermoë om vaardigheid en selfvertroue in die uitvoer van beweging te toon, sodat idees verstaan word.	Die leerder tree duidelik en met selfvertroue op, sodat sy/haar bewegingsidees deur die gehoor verstaan word.	Die leerder is in staat om sy/haar idees redelik goed uit te voer, sodat sy/haar bewegingsidees gewoonlik begryp word.	Die leerder is in staat om sommige van bewegingsdanksies duidelik uit te voer en moet nou meer selfvertroue ontwikkel wanneer sy/haar werk vir ander aangebied word.
Eksperimentering (Ontwikkeling en realisering van idees) 1. Die vermoë om 'n verskeidenheid stimuli, bykomstighede en bewegingstyle te gebruik om sekwenste te skep.	Die leerder gebruik 'n wye reeks stimuli en bykomstighede met selfvertroue om komplekse sekwenste te skep en toon uitstekende gebruik van verskillende bewegingstyle.	Die leerder begin om 'n paar stimuli en bykomstighede met selfvertroue te gebruik om eenvoudige sekwenste te skep en is besig om 'n reeks bewegingstyle te ontwikkel.	Met hulp kan die leerder party stimuli en bykomstighede gebruik om eenvoudige sekwenste te skep. Die leerder is in staat om eenvoudige bewegingstyle te gebruik om 'n item te voltooi.
2. Die vermoë om vanaf die oorspronklike stimulus 'n idee uit te brei en te ontwikkel; om verskillende idees met rede en selfvertroue te kies en te verwerp om die opdrag/taak te voltooi.	Die leerder kan 'n eenvoudige idee ontwikkel in 'n komplekse sekwenste, en duidelike besluite oor sy/haar werk neem. Die leerder kan sy/haar redes vir die kies van sekere bewegings met selfvertroue verduidelik en gebruik bewegingswoordeskat om te verduidelik wat sy/hy bedoel.	Die leerder kan 'n idee met toenemende selfvertroue ontwikkel, probeer en bewegings kies om die item te voltooi.	Met hulp en aanmoediging kan die leerder 'n eenvoudige idee ontwikkel, dit probeer en bewegings kies wat hy/sy voel by die item pas.
Kritiese Bewustheid 1. Die vermoë om analitiese kommentaar te lewer wat die struktuur en aanbieding van eie en ander se werk help verbeter.	Die leerder is in staat om gedetailleerde en analitiese kommentaar te lewer oor bewegingswerk wat lei tot verbeterings in struktuur en uitvoering.	Die leerder is in staat om kommentaar te lewer wat help om sy/haar eie en ander se werk te verbeter.	Wanneer aangemoedig kan die leerder kommentaar lewer oor bewegingswerk wat sy/hy gedoen het om die werk te verbeter.
2. Die vermoë om die werk van verskillende bewegingstyle te vergelyk en te kontrasteer.	Die leerder kan subtiele konneksies en ooreenkomste tussen 'n verskeidenheid bewegingstyle raaksien en kan duidelik beskryf wat hy/sy bedoel.	Die leerder is in staat om die konneksies tussen verskillende bewegingstyle te maak.	Die leerder is in staat om met die aanmoediging van die onderwyser ooglopende konneksies tussen verskillende bewegingswerke raak te sien.
3. Die vermoë om die verskil tussen objektiewe oordeel en persoonlike voorkeur te verstaan wanneer bewegingsvorme geskep, gebruik en bekyk word.	Die leerder toon 'n duidelike begrip van bewegingsvorme en struktuur na aanleiding van sy/haar kommentaar en die woordeskat wat die leerder gebruik. Die leerder is bewus van sy/haar eie voorkeure m.b.t. beweging en kan dit weerhou, of op gepaste wyse gebruik.	Die leerder kan oor bewegings met gebruik van gepaste terme/woorde en is besig om bewus te raak van sy/haar eie bewegingsvoorkeure.	Met aanmoediging kan die leerder praat oor hoekom hy/sy van 'n bewegingsitem hou, deur woorde te gebruik wat die inhoud van die beweging beskryf (bv. lyn, vorm, ritme, dinamika, ens.)
Persoonlike en Sosiale Vaardighede 1. Die vermoë om as 'n lid van 'n groep saam te werk en idees te deel sodat die opdrag/taak voltooi word.	Die leerder werk goed saam as lid van 'n groep en maak baie bydraes en deel baie idees met die groep.	Die leerder werk gewoonlik goed saam met ander mense en maak 'n paar bydraes tot die werk van die groep.	Die leerder kan soms met ander mense saamwerk en 'n paar idees te deel om die groepsopdrag/taak te voltooi.
2. Die vermoë om 'n idee te ontwikkel en werk onafhanklik te organiseer.	Die leerder is baie goed georganiseer en is in staat om idees suksesvol op sy/haar eie te ontwikkel.	Die leerder is in staat om sy/haar werk te organiseer en kan eenvoudige idees op sy/haar eie ontwikkel.	Die leerder kan, met hulp en aanmoediging van die onderwyser, party take op sy/haar eie ontwikkel en voltooi.
3. Die vermoë om fokus en inspanning vol te hou deur alle fases en tipes werk/take.	Die leerder bly geïnteresseerd in 'n taak deur al die fases van ontwikkeling en werk hard selfs al is dit 'n moeilike taak/opdrag	Die leerder kan gewoonlik van begin tot einde aan 'n idee bly werk.	Indien die leerder gehelp of aangemoedig word, kan die leerder soms aan 'n idee bly werk van begin tot einde.

BYLAE J:

POËSIE		ASSESSERINGSINSTRUMENT		RUBRIEK
PUNTE	16–25	8–15	0–7	
KRITERIA	BEHAAL MET VERDIENSTE	BEHAAL	GEDEELTELIK BEHAAL	
Vorbereiding	Die leerder ken die woorde van die gedig en lewer bewys van nadenke, beplanning en repetisie.	Die leerder ken die woorde, maar toon tekens van onsekerheid of onvoldoende repetisie.	Die leerder ken nie die woorde van die gedig nie en toon geen teken van nadenke, beplanning of repetisie nie.	
Verstaan gedig	Die leerder toon begrip van die gedig en die vertolking is gepas en geregverdig.	Die leerder toon gedeeltelike begrip van die gedig en sy/haar vertolking behoort gepas en gemotiveerd te wees.	Die leerder toon geen begrip van die gedig nie en sy/haar vertolking is onvanpas en ongemotiveerd.	
Uitdruk van betekenis	Die leerder begryp hoe om betekenis oor te dra deur middel van elemente soos frasering, pousering, beklemtoning, intonasie en stemtoon. Hy/Sy is in staat om 'n teks met behulp van hierdie elemente te vertolk en die betekenis van die teks duidelik en betekenisvol te kommunikeer.	Die leerder is slegs gedeeltelik suksesvol in die oordrag van die betekenis van die gedig. Die betekenis is nie altyd duidelik of betekenisvol nie.	Die leerder slaag nie met die oordrag van die betekenis van die gedig nie. Die betekenis is onduidelik of word op niksseggende wyse oorgedra.	
Vokale uitdrukkings-vermoë	Die leerder is in staat om 'n gebalanseerde, aangename stem-kwaliteit te skep wat uniek is, by hom/haar pas en geen tekens van spanning/ooreising toon nie. Hy/Sy verken en gebruik die uitdrukkingsvolle, vertolkende en musikale aspekte van spraakklanke om die subtiele betekenis uit te druk en om en stemming/atmosfeer oor te dra..	Die leerder se stem is nie deurgaans gebalanseerd of aangenaam om na te luister nie, of daar is tekens van vokale spanning/ooreising. Hy/Sy is nie heeltemal suksesvol in die verkenning en gebruik van die uitdrukkingsvolle, vertolkende en musikale aspekte van spraakklanke om subtiele betekenis uit te druk en om stemming/atmosfeer oor te dra nie.	Die leerder se stem is nie gebalanseerd of aangenaam om na te luister nie, of daar is tekens van oormatige vokale spanning/ooreising. Hy/Sy slaag nie daarin om die uitdrukkingsvolle, vertolkende en musikale aspekte van spraakklanke te verken en te gebruik om subtiele betekenis uit te druk en stemming/atmosfeer oor te dra nie.	
Vokale duidelikheid	Die leerder praat duidelik en hoorbaar. Hy/sy is in staat om die gepaste volume vir 'n ruimte te gebruik, sonder vokale spanning/ooreising.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol om duidelik en hoorbaar te praat. Daar is kortstondige insinkings, of oomblikke van spanning/ooreising.	Die leerder slaag nie daarin om duidelik en hoorbaar te praat nie. Volume kan slegs verkry word deur vokale spanning/ooreising.	
Fisiese werk	Die leerder kies beweging of stilte wat by die gedig en sy/haar vertolking daarvan pas. Hy/Sy toon beheer oor sy/haar liggaam om onnodige spanning vry te laat en om optimale belyning en balans te bewerkstellig. Die liggaam ondersteun die stem en word daarby geïntegreer.	Die leerder se keuses ingevolge beweging of stilte is nie altyd gepas vir die gedig nie, OF daar is soms 'n gebrek aan beheer oor sy/haar fisikaliteit, OF daar is soms tekens van onnodige spanning OF die liggaam word nie ten volle met die gedig geïntegreer nie.	Die leerder kies beweging of stilte wees wat onvanpas is vir die gedig, OF daar is min of geen beheer oor sy/haar fisikaliteit nie OF daar is tekens van oormatige onnodige spanning, OF die liggaam is geensins met die gedig geïntegreer nie.	
Emosionele aansluiting	Die leerder is in staat om op effektiewe en gepaste wyse by die emosies van die persona in die gedig aan te sluit, sodat die gehoor oortuig is van die geloofwaardigheid van hierdie emosies.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol om op gepaste en effektiewe wyse aan te sluit by die persona van die gedig se emosies; hy/sy is moontlik nie altyd heeltemal oortuigend wees nie, of hy/sy kan soms op onvanpaste wyse reageer.	Die leerder slaag nie daarin om op gepaste en effektiewe wyse by die persona van die gedig se emosies aan te sluit nie; hy/sy is onoortuigend, of sy/haar emosionele keuses is geheel en al onvanpas.	
Skep van gepaste atmosfeer	Die leerder gebruik vokale en fisiese uitdrukkingsvolheid om 'n gepaste stemming/atmosfeer vir die gedig te skep.	Die skep van atmosfeer is inkonsekwent, onvanpas, of word nie altyd deur die gedig volgehou nie.	Daar is min of geen bewyse van begrip van die stemming/atmosfeer, of die vermoë om dit effektief te skep deur gebruik van die stem en liggaam nie.	
Aanwending van digmiddele	Die leerder toon bemeestering van die digmiddele wat eie aan die gedig is, ingesluit die gebruik van pousering, reël- en verslengtes, ritme, meter, rym, beeldspraak, register en toon.	Nie alle digmiddele is meesterlik hanteer nie.	Digmiddele is nie goed hanteer nie.	
Impak van gedig	Die leerder se aanbieding is onvergeetlik, effektief en innemend.	Die gedig het 'n paar onvergeetlike, effektiewe en innemende oomblikke, maar dit is inkonsekwent.	Die gedig het min of geen onvergeetlike, effektiewe en innemende oomblikke nie.	

BYLAE K:

PROSA ASSESSERINGSINSTRUMENT				RUBRIEK
PUNTE	16–25	8–15	0–7	
KRITERIA	BEHAAL MET VERDIENSTE	BEHAAL	GEDEELTELIK BEHAAL	
Voorbereiding	Die leerder ken die woorde van die prosastuk en lewer bewys van nadenke, beplanning en repetisie.	Die leerder ken die woorde, maar toon tekens van onsekerheid of onvoldoende repetisie.	Die leerder ken nie die woorde van die prosastuk nie en toon geen teken van nadenke, beplanning of repetisie nie.	
Begrip van prosastuk	Die leerder toon begrip van die prosastuk en sy/haar vertolking is gepas en gemotiveerd.	Die leerder toon gedeeltelike begrip van die prosastuk en sy/haar vertolking moet gepas en gemotiveerd te wees.	Die leerder toon geen begrip van die prosastuk nie en sy/haar vertolking is onvanpas en ongemotiveerd.	
Uitdruk van betekenis	Die leerder dra betekenis suksesvol oor deur middel van elemente soos frasiering, pousering, klem, intonasie en stemtoon. Hy/Sy is in staat om 'n teks deur middel van hierdie elemente te vertolk en die betekenis van die teks duidelik en betekenisvol te kommunikeer.	Die leerder is slegs gedeeltelik suksesvol in die oordrag van die betekenis van die prosa. Die betekenis is nie altyd duidelik of uitdrukkingsvol nie.	Die leerder is onsuksesvol in die oordrag van die betekenis van die gedig. Die betekenis is onduidelik of word op niksseggende wyse oorgedra.	
Vokale uitdrukkings-vermoë	Die leerder gebruik 'n gebalanseerde, aangename stemkwaliteit wat uniek is, by hom/haar pas en geen tekens van spanning/ooreising toon nie. Hy/Sy verken en gebruik die uitdrukkingsvolle, vertolkende en musikale aspekte van spraakklanke om subtiële betekenis uit te druk en stemming/atmosfeer oor te dra.	Die leerder se stem is nie deurgaans gebalanseerd of aangenaam om na te luister nie, of daar is tekens van vokale spanning/ooreising. Hy/Sy is nie heeltemal suksesvol in die verkenning en gebruik van die uitdrukkingsvolle, vertolkende en musikale aspekte van spraakklanke om subtiële betekenis uit te druk en stemming/atmosfeer oor te dra nie.	Hy/Sy slaag nie daarin om die uitdrukkingsvolle, vertolkende en musikale aspekte van spraakklanke te verken en te gebruik om subtiële betekenis uit te druk en stemming/atmosfeer oor te dra nie.	
Vokale duidelikheid	Die leerder praat duidelik en hoorbaar. Hy/sy is in staat om die gepaste volume vir 'n ruimte te gebruik, sonder vokale spanning/ooreising.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol om duidelik en hoorbaar te praat. Daar is kortstondige insinkings, of oomblikke van spanning/ooreising.	Die leerder slaag nie daarin om duidelik en hoorbaar te praat nie. Volume kan slegs verkry word deur vokale spanning/ooreising.	
Fisiese werk	Die leerder kies beweging of stilte wat by die prosastuk en sy/haar vertolking daarvan pas. Hy/Sy toon beheer oor sy/haar liggaam om onnodige spanning vry te laat en om optimale belyning en balans te bewerkstellig. Die liggaam ondersteun die stem en word daarby geïntegreer.	Die leerder se keuses ingevolge beweging of stilte is nie altyd gepas vir die prosastuk nie, OF daar is soms 'n gebrek aan beheer oor sy/haar fisikaliteit, OF daar is soms tekens van onnodige spanning OF die liggaam word nie ten volle met die prosastuk geïntegreer nie.	Die leerder kies beweging of stilte wees wat onvanpas is vir die prosastuk, OF daar is min of geen beheer oor sy/haar fisikaliteit nie OF daar is tekens van oormatige onnodige spanning, OF die liggaam is geensins met die prosastuk geïntegreer nie.	
Dramatisering as opvoering-stuk	Die leerder gebruik oorspronklike, effektiewe teatermiddele om die prosastuk te dramatiseer, sodat dit as 'n opvoering werk.	Die leerder is slegs gedeeltelik effektief of oorspronklik ingevolge die gebruik van teatermiddele om die prosastuk te dramatiseer om as 'n opvoering te werk.	Die leerder slaag nie daarin om teatermiddele te gebruik om die prosastuk te dramatiseer om as 'n opvoering te werk nie.	
Gebruik van gepaste vertellings-tegnieke	Die leerder is bewus van die styl van sy/haar storie en die vertellings-tegnieke (bv. intsoni-vertellings, sprokiesverhale, mites) eie daaraan. Hy/Sy gebruik gepaste tegnieke in sy/haar opvoering wat die volgende insluit: derdepersoons-vertelling, karakterskepping, gebruik van sang of sleursang, ens.	Die leerder is gedeeltelik suksesvol in die gebruik van gepaste vertellingstegnieke, of gebruik net sekere, of gebruik onvanpaste vertellingstegnieke wat nie by die styl van sy/haar storie aansluit nie.	Die leerder slaag nie daarin om gepaste vertellingstegnieke te gebruik nie, of gebruik totaal onvanpaste vertellingstegnieke wat nie by die styl van die storie aansluit nie.	
Skep van gepaste atmosfeer/styl/genre	Die leerder toon die vermoë om vokale en fisiese uitdrukking s- volheid te gebruik om 'n gepaste atmosfeer/styl/genre vir die prosastuk te skep.	Daar is pogings aangewend om die genre en styl te vertolk, maar die vereistes/uitdagings van die genre/styl word nie ten volle deur die loop van die prosastuk gerealiseer nie.	Daar is min of geen poging om genre en styl te vertolk nie en die vereistes/ uitdagings van die genre/styl word nie gedurende die prosastuk gerealiseer nie.	
Impak van prosastuk	Die leerder se aanbieding is onvergeetlik, effektief en innemend.	Die prosastuk het 'n paar onvergeetlike, effektiewe en innemende oomblikke, maar dit is inkonsekwent.	Die prosastuk het min of geen onvergeetlike, effektiewe en innemende oomblikke nie.	

BYLAE L:

ONTWERP		ASSESSERINGSINSTRUMENT			RUBRIEK
STEL, KOSTUUMS, MUSIEK, KLANKEFEKTE, REKWISIETE, SPESIALE EFFEKTE, EIENSKAPPE, BELIGTING, GRIMERING					
VLAK	1	2	3	4	5
BESKRY- WER	0–7	8–13	14–19	20–22	23–25
Rol van die ontwerper	Die kandidaat slaag nie daarin om begrip te toon dat die rol van die ontwerper is om die wêreld van die toneelstuk deur ontwerpelemente soos stel, kostuum, musiek, klankeffekte, rekwisiete, spesiale effekte, beligting en grimering, na te vors, te konseptualiseer en te aktualiseer nie	Die kandidaat toon beperkte begrip dat die rol van die ontwerper is om die wêreld van die toneelstuk deur ontwerpelemente soos stel, kostuum, musiek, klank-effekte, rekwisiete, spesiale effekte, beligting en grimering, na te vors, te konseptualiseer en te aktualiseer.	Die kandidaat toon 'n voldoende begrip dat die rol van die ontwerper is om die wêreld van die toneelstuk deur ontwerpelemente soos stel, kostuum, musiek, klankeffekte, rekwisiete, spesiale effekte, beligting en grimering, na te vors, te konseptualiseer en te aktualiseer.	Die kandidaat toon volledige begrip dat die rol van die ontwerper is om die wêreld van die toneelstuk deur ontwerpelemente soos stel, kostuum, musiek, klankeffekte, rekwisiete, spesiale effekte, beligting en grimering, na te vors, te konseptualiseer en te aktualiseer.	Die kandidaat toon uitstaande en insiggewende begrip dat die rol van die ontwerper is om die wêreld van die toneelstuk deur ontwerpelemente soos stel, kostuum, musiek, klankeffekte, rekwisiete, spesiale effekte, beligting en grimering, na te vors, te konseptualiseer en te aktualiseer.
Gegewe omstandighede	Die kandidaat slaag nie daarin om begrip te toon van hoe om die gegewe omstandighede, soos die intrige, die feite, die insidente, die periode, die tyd en plak van die aksie en die lewenswyse in die toneelstuk, in sy/haar ontwerp te vertolk en te realiseer nie.	Die kandidaat toon beperkte begrip van hoe om die gegewe omstandighede, soos die intrige, die feite, die insidente, die periode, die tyd en plak van die aksie en die lewenswyse in die toneelstuk, in sy/haar ontwerp te vertolk en te realiseer.	Die kandidaat toon voldoende begrip van hoe om die gegewe omstandighede, soos die intrige, die feite, die insidente, die periode, die tyd en plak van die aksie en die lewenswyse in die toneelstuk, in sy/haar ontwerp te vertolk en te realiseer.	Die kandidaat toon volledige en hoogs effektiewe begrip van hoe om die gegewe omstandighede, soos die intrige, die feite, die insidente, die periode, die tyd en plak van die aksie en die lewenswyse in die toneelstuk, in sy/haar ontwerp te vertolk en te realiseer.	Die kandidaat toon uitstaande, insiggewende en hoogs effektiewe begrip van hoe om die gegewe omstandighede, soos die intrige, die feite, die insidente, die periode, die tyd en plak van die aksie en die lewenswyse in die toneelstuk, in sy/haar ontwerp te vertolk en te realiseer.
Agtergrond en konteks	Die kandidaat slaag nie daarin om begrip te toon van hoe om die agtergrond en konteks van die toneelstuk: sosiaal, polities, godsdienstig, ekonomies, artisties, histories, teatraal, in sy/haar ontwerp te vertolk en te realiseer nie.	Die kandidaat toon beperkte begrip van hoe om die agtergrond en konteks van die toneelstuk: sosiaal, polities, godsdienstig, ekonomies, artisties, histories, teatraal, in sy/haar ontwerp te vertolk en te realiseer.	Die kandidaat toon voldoende begrip van hoe om die agtergrond en konteks van die toneelstuk: sosiaal, polities, godsdienstig, ekonomies, artisties, histories, teatraal, in sy/haar ontwerp te vertolk en te realiseer.	Die kandidaat toon volledige en hoogs effektiewe begrip van hoe om die agtergrond en konteks van die toneelstuk: sosiaal, polities, godsdienstig, ekonomies, artisties, histories, teatraal, in sy/haar ontwerp te vertolk en te realiseer.	Die kandidaat toon uitstaande, insiggewende en hoogs effektiewe begrip van hoe om die agtergrond en konteks van die toneelstuk: sosiaal, polities, godsdienstig, ekonomies, artisties, histories, teatraal, in sy/haar ontwerp te vertolk en te realiseer.
Teater-ruimtes	Die kandidaat slaag nie daarin om begrip te toon van hoe om gepaste ontwerpe vir die verskillende verhoogruimtes, soos die proscenium, arena, tong, ens. te skep nie.	Die kandidaat toon beperkte begrip van hoe om gepaste ontwerpe vir die verskillende verhoogruimtes, soos die proscenium, arena, tong, ens. te skep.	Die kandidaat toon voldoende begrip van hoe om gepaste ontwerpe vir die verskillende verhoogruimtes, soos die proscenium, arena, tong, ens. te skep.	Die kandidaat toon volledige en hoogs effektiewe begrip van hoe om gepaste ontwerpe vir die verskillende verhoogruimtes, soos die proscenium, arena, tong, ens. te skep.	Die kandidaat toon uitstaande, insiggewende en hoogs effektiewe begrip van hoe om gepaste ontwerpe vir die verskillende verhoogruimtes, soos die proscenium, arena, tong, ens., te skep.

ONTWERP		ASSESSERINGSINSTRUMENT			RUBRIEK
STEL, KOSTUUMS, MUSIEK, KLANKEFEKTE, REKWISIETE, SPESIALE EFFEKTE, EIENSKAPPE, BELIGTING, GRIMERING					
VLAK	1	2	3	4	5
BESKRY- WER	0–7	8–13	14–19	20–22	23–25
Skep van idees vir ontwerp-konseptualisering	Die kandidaat slaag nie daarin om idees vir moontlike ontwerpelemente in enige detail te verken nie, of doen dit slegs in een ontwerp-kategorie.	Die kandidaat toon matige skep van idees vir moontlike ontwerpelemente in ten minste twee van die ontwerp-kategorieë.	Die kandidaat toon voldoende skep van idees vir moontlike ontwerpelemente, met 'n keuse van visuele en sensoriese materiaal versamel vir gebruik in die finale ontwerp in ten minste twee van die ontwerp-kategorieë.	Die kandidaat toon goeie skep van idees vir moontlike ontwerpelemente, met 'n goeie keuse van visuele en sensoriese materiaal versamel vir gebruik in die finale ontwerp in ten minste drie van die ontwerp-kategorieë en toon oorspronklike denke.	Die kandidaat toon bewyse van uitstekende skep van idees en dinkskrum-tegnieke, met 'n reeks visuele en sensoriese materiaal versamel vir gebruik in die finale ontwerp-konseptualisering in ten minste drie van die ontwerp-kategorieë en toon uitstekende oorspronklike denke en kreatiwiteit.
Ontwerpelemente: visueel en ouditief	Die kandidaat slaag nie daarin om begrip, seleksie en skep van gepaste en relevante ontwerpelemente te toon nie, of doen dit slegs in een ontwerp-kategorie.	Die kandidaat toon matige begrip, seleksie en skep van gepaste en relevante ontwerpelemente in ten minste twee van die ontwerp-kategorieë.	Die kandidaat toon voldoende begrip, seleksie en skep van gepaste en relevante ontwerpelemente in ten minste twee van die ontwerp-kategorieë.	Die kandidaat toon goeie begrip, seleksie en skep van gepaste en relevante ontwerpelemente in ten minste drie van die ontwerp-kategorieë.	Die kandidaat toon uitstaande begrip, seleksie en skep van gepaste en relevante ontwerpelemente in ten minste drie van die ontwerp-kategorieë.
Realisering van ontwerpelemente	Die kandidaat slaag nie daarin om sy/haar idees prakties in die finale ontwerp van die stuk te realiseer nie. Dit kan wees as gevolg van die gebruik van onvanpaste materiaal, nie genoeg moeite nie, toerusting wat faal, ens.	Die kandidaat realiseer sy/haar idees prakties in die finale ontwerp van die stel in een of twee van die ontwerp-kategorieë. Sommige ontwerpelemente mag sterker as ander wees, met duidelike tegniese foute in die realisering.	Die kandidaat realiseer sy/haar idees prakties in die finale ontwerp van die stel in ten minste twee van die ontwerp-kategorieë. Sommige ontwerpelemente mag sterker as ander wees, met duidelike tegniese foute in die realisering.	Die kandidaat realiseer sy/haar idees prakties in die finale ontwerp van die stel in ten minste drie van die ontwerp-kategorieë. Die meeste ontwerpelemente werk perfek en daar is min, indien enige, tegniese foute in die realisering.	Die kandidaat realiseer sy/haar idees prakties in die finale ontwerp van die stel in ten minste drie ontwerp-kategorieë, met uitstaande effekte. Alle ontwerp- en tegniese elemente werk perfek saam en ondersteun die finale opvoering en die gehoor se reaksie daarop.
Skep van 'n samehangende teatergeheel	Die kandidaat slaag nie daarin om die verskillende ontwerpelemente saam te bring sodat dit samehangend werk en tot 'n samehangende teatergeheel bydra nie.	Die kandidaat bring verskillende ontwerpelemente saam in een of twee ontwerp-kategorieë, maar party elemente ontbreek of bots, wat die skep van 'n samehangende teatergeheel voorkom.	Die kandidaat bring verskillende ontwerpelemente saam in ten minste twee ontwerp-kategorieë, maar party elemente ontbreek of bots, wat die skep van 'n samehangende teatergeheel voorkom.	Die kandidaat bring verskillende ontwerpelemente saam in ten minste drie ontwerp-kategorieë en met goeie resultate, wat bydra tot die skep van 'n samehangende teatergeheel.	Die kandidaat bring ontwerpelemente perfek saam sodat dit saam bydra tot 'n samehangende teatergeheel met groot impak en krag. Ontwerpelemente word oor drie of meer ontwerp-kategorieë gevind.
Regisseur-/Teaterskep- pernotaboek	Die kandidaat slaag nie daarin om 'n regisseursnotaboek met bewyse van navorsing, vooraf- en finale tegniese planne en sketse soos beligting, klank, ens. met artistiese motiverings en die uitvoering van die plan in te lewer nie.	Die kandidaat lewer 'n regisseursnotaboek in met beperkte en onvoldedige bewyse van navorsing, vooraf- en finale tegniese planne en sketse soos beligting, klank, ens. met artistiese motivering en uitvoering van die plan.	Die kandidaat lewer 'n regisseursnotaboek in met voldoende bewyse van navorsing, vooraf- en finale tegniese planne en sketse soos beligting, klank, ens. met artistiese motivering en uitvoering van die plan.	Die kandidaat lewer 'n regisseursnotaboek in met volledige en insiggewende bewyse van navorsing, vooraf- en finale tegniese planne en sketse soos beligting, klank, ens. met artistiese motivering en uitvoering van die plan.	Die kandidaat lewer 'n regisseursnotaboek in met uitstaande, insiggewende en hoogs effektiewe bewyse van navorsing, vooraf- en finale tegniese planne en sketse soos beligting, klank, ens. met artistiese motivering en uitvoering van die plan.
Onderhoud	Die kandidaat daag nie op vir die onderhoud nie of beantwoord nie vrae deur die onderhoud-paneel gestel, bevredigend nie.	Die kandidaat daag op vir die onderhoud; antwoorde op die onderhoud-paneel se vrae is beperk en dikwels nie bevredigend gemotiveer nie.	Die kandidaat se antwoorde op die onderhoud-paneel se vrae en navrae is voldoende en gedeeltelik bevredigend gemotiveer.	Die kandidaat se antwoorde op die onderhoud-paneel se vrae en navrae is insiggewend en goed gemotiveer.	Die kandidaat se antwoorde op die onderhoud-paneel se vrae en navrae is uitstaande, insiggewend en hoogs effektief gemotiveer.

BYLAE M:

REGIE/TEATERSKEPPING		ASSESSERINGSINSTRUMENT			RUBRIEK
VLAK	1	2	3	4	5
PUNTE	0–7	8–13	14–19	20–22	23–25
BESKRY- WER	NIE BEHAAL NIE	GEMIDDELDE PRESTASIE	VOLDOENDE PRESTASIE	VERDIENSTE- LIKE PRESTASIE	UITSTAANDE PRESTASIE
Die rol van die regisseur/teaterskepper	Die kandidaat slaag nie daarin om te verstaan dat die rol van die regisseur/teaterskepper is om verantwoordelik te wees vir die algehele ouditiwe en visuele wêreld van die toneelstuk, bv. die skep van 'n visie, toepassing van gepaste style en genres, tegniese aspekte, ontwerp-elemente (beligting, klank, kostuums, grimering, stel), die publisiteit (plakkate, program en bemarking) en op laas die afrigting van die akteurs en hul opvoerings nie.	Die kandidaat verstaan gedeeltelik dat die rol van die regisseur/teaterskepper is om verantwoordelik te wees vir die algehele ouditiwe en visuele wêreld van die toneelstuk, bv. die skep van 'n visie, toepassing van gepaste style en genres, tegniese aspekte, ontwerp-elemente (beligting, klank, kostuums, grimering, stel), die publisiteit (plakkate, program en bemarking) en op laas die afrigting van die akteurs en hul opvoerings.	Die kandidaat verstaan voldoende dat die rol van die regisseur/teaterskepper is om verantwoordelik te wees vir die algehele ouditiwe en visuele wêreld van die toneelstuk, bv. die skep van 'n visie, toepassing van gepaste style en genres, tegniese aspekte, ontwerp-elemente (beligting, klank, kostuums, grimering, stel), die publisiteit (plakkate, program en bemarking) en op laas die afrigting van die akteurs en hul opvoerings.	Die kandidaat verstaan volledig dat die rol van die regisseur/teaterskepper is om verantwoordelik te wees vir die algehele ouditiwe en visuele wêreld van die toneelstuk, bv. die skep van 'n visie, toepassing van gepaste style en genres, tegniese aspekte, ontwerp-elemente (beligting, klank, kostuums, grimering, stel), die publisiteit (plakkate, program en bemarking) en op laas die afrigting van die akteurs en hul opvoerings.	Die kandidaat het uitstaande, insiggewende begrip dat die rol van die regisseur/teaterskepper is om verantwoordelik te wees vir die algehele ouditiwe en visuele wêreld van die toneelstuk, bv. die skep van 'n visie, toepassing van gepaste style en genres, tegniese aspekte, ontwerp-elemente (beligting, klank, kostuums, grimering, stel), die publisiteit (plakkate, program en bemarking) en op laas die afrigting van die akteurs en hul opvoerings.
Teks-ontleding: Gegewe omstandighede	Die kandidaat slaag nie daarin om 'n gepaste lys van gegewe omstandighede te verskaf nie.	Die kandidaat verskaf 'n onvolledige en beperkte lys van gegewe omstandighede wat gepas is vir die aangewese toneelstuk.	Die kandidaat verskaf 'n volledige lys van gegewe omstandighede wat heeltemal gepas is vir die aangewese toneelstuk.	Die kandidaat verskaf 'n volledige lys van gegewe omstandighede en beskryf al die veranderlike omstandighede.	Die kandidaat verskaf 'n volledige lys van die gegewe omstandighede en beskryf al die veranderlike omstandighede met insig en kreatiwiteit.
Teks-ontleding: Karakterdoelwitte en hindernisse	Die kandidaat slaag nie daarin om karakterdoelwitte in te lewer nie, en demonstreer dus 'n gebrek aan begrip van die aangewese toneelstuk.	Die kandidaat verskaf onvolledige karakterdoelwitte en hindernisse, wat beperkte begrip van die aangewese toneelstuk demonstreer.	Die kandidaat verskaf gepaste karakterdoelwitte en hindernisse wat begrip van die aangewese toneelstuk demonstreer.	Die kandidaat verskaf insiggewende karakterdoelwitte en hindernisse wat bemeestering van die aangewese toneelstuk demonstreer.	Die kandidaat verskaf insiggewende en kreatiewe karakterdoelwitte en -hindernisse wat bemeestering en kreatiewe begrip van die aangewese toneelstuk demonstreer.
Teks-ontleding: Karakterverhoudinge	Die kandidaat slaag nie daarin om 'n teksontleding en beskrywing van karakterverhoudings in te lewer nie, en toon dus 'n gebrek aan begrip vir die aangewese toneelstuk.	Die kandidaat lewer 'n beperkte teksontleding en beskrywing van karakterverhoudings in, wat beperkte begrip van die aangewese toneelstuk toon.	Die kandidaat lewer 'n voldoende teksontleding en beskrywing van karakterverhoudings in, wat voldoende begrip van die toneelstuk toon.	Die kandidaat lewer 'n insiggewende teksontleding en beskrywing van die karakterverhoudinge in wat bemeestering van die aangewese toneelstuk toon.	Die kandidaat lewer 'n insiggewende en kreatiewe teksontleding en beskrywing van die karakterverhoudinge in, wat volledige en kreatiewe bemeestering van die aangewese toneelstuk toon.
Teks-ontleding: Tema-ontleding	Die kandidaat slaag nie daarin om 'n ontleding van die temas in die toneelstuk in te lewer nie.	Die kandidaat lewer 'n beperkte ontleding van die temas in die toneelstuk in.	Die kandidaat lewer 'n voldoende ontleding van die temas in die toneelstuk in.	Die kandidaat lewer 'n insiggewende ontleding van die temas van die toneelstuk in.	Die kandidaat lewer 'n besonder kreatiewe en insiggewende ontleding van die temas in die toneelstuk in.
Teks-ontleding: Regisseur/teaterskepper se visie	Die kandidaat slaag nie daarin om 'n regisseursvisie van die ouditiwe en visuele wêreld van die toneelstuk te skep nie.	Die kandidaat skep 'n beperkte regisseursvisie van die ouditiwe en visuele wêreld van die toneelstuk.	Die kandidaat skep 'n voldoende maar voorspelbare en konvensionele regisseursvisie van die ouditiwe en visuele wêreld van die toneelstuk.	Die kandidaat skep 'n unieke regisseursvisie van die ouditiwe en visuele wêreld van die toneelstuk.	Die kandidaat skep 'n besonder unieke en kreatiewe regisseursvisie van die ouditiwe en visuele wêreld van die toneelstuk.

REGIE/TEATERSKEPPING		ASSESSERINGSINSTRUMENT			RUBRIEK
VLAK	1	2	3	4	5
PUNTE	0–7	8–13	14–19	20–22	23–25
BESKRY- WER	NIE BEHAAL NIE	GEMIDDELDE PRESTASIE	VOLDOENDE PRESTASIE	VERDIENSTE- LIKE PRESTASIE	UITSTAANDE PRESTASIE
Teks-ontleding: Regisseur/Teaterskepper se ontwerpe	Die kandidaat slaag nie daarin om die visie vir die toneelstuk in die konkrete aspekte wat vir 'n toneelstuk vereis word, bv. stel, kostuums, beligting, klank, verhooguitleg, beweging, blokkering, speelstyl en genre, oor te sit nie.	Die kandidaat sit op 'n beperkte wyse die visie vir die toneelstuk in die konkrete aspekte wat vir 'n toneelstuk vereis word, om, bv. stel, kostuums, beligting, klank, verhooguitleg, beweging, blokkering, speelstyl en genre.	Die kandidaat sit op 'n voldoende, maar voorspelbare wyse, die visie vir die toneelstuk in die konkrete aspekte wat vir 'n toneelstuk vereis word, om, bv. stel, kostuums, beligting, klank, verhooguitleg, beweging, blokkering, speelstyl en genre.	Die kandidaat sit op 'n kreatiewe wyse die visie vir die toneelstuk in die konkrete aspekte wat vir 'n toneelstuk vereis word, om, bv. stel, kostuums, beligting, klank, verhooguitleg, beweging, blokkering, speelstyl en genre.	Die kandidaat sit op 'n kreatiewe, unieke, insiggewende wyse die visie vir die toneelstuk in die konkrete aspekte wat vir 'n toneelstuk vereis word, om, bv. stel, kostuums, beligting, klank, verhooguitleg, beweging, blokkering, speelstyl en genre.
Repetisie-proses: Stiptelikheid	Die kandidaat slaag nie daarin om betyds te wees vir baie van die repetisies en/of opvoerings nie.	Die kandidaat daag betyds op vir die meeste repetisies en/of opvoerings.	Die kandidaat daag betyds op vir al die geskeduleerde repetisies en opvoerings.	Die kandidaat daag vroeg genoeg vir al die geskeduleerde repetisies en opvoerings op om beide fisiese en vokale opwarming te doen.	Die kandidaat daag vroeg genoeg vir al die geskeduleerde repetisies en opvoerings op om beide fisiese en vokale opwarming te doen. Fokusoefeninge en motiveringsessies word met die akteurs gehou.
Repetisie-proses: Karakterisering	Die kandidaat slaag nie daarin om die karakteriseringkeuses, wat pas by die teks en regisseur se visie, wat die akteur moet maak, te fasiliteer nie.	Die kandidaat slaag slegs soms daarin om die karakteriseringkeuses, wat pas by die teks en regisseur se visie, wat die akteur moet maak, te fasiliteer.	Die kandidaat slaag op voldoende wyse daarin om die karakteriseringkeuses, wat pas by die teks en regisseur se visie, wat die akteur moet maak, te fasiliteer.	Die kandidaat verken en fasiliteer baie kreatiewe opsies om die akteur te help om die beste karakteriseringkeuses vir die teks en regisseur se vertolking te bepaal.	Die kandidaat verken en fasiliteer, met vaardigheid en insig, baie kreatiewe opsies om die akteur te help om die beste karakteriseringkeuses vir die teks en regisseur se vertolking te bepaal.
Repetisie-proses: Konsentrasie	Die kandidaat slaag nie daarin om tydens repetisies en/of opvoerings op sy/haar werk gefokus te bly nie.	Die kandidaat bly gefokus op sy/haar werk tydens repetisies en/of opvoerings.	Die kandidaat konsentreer aktief tydens repetisies en opvoerings.	Die kandidaat konsentreer aktief tydens repetisies en opvoerings en bied insig aan die akteurs.	Die kandidaat konsentreer aktief tydens repetisies en opvoerings en bied kreatiewe en insiggewende opsies en insigte aan die akteurs.
Repetisie-proses: Regie en toneelspel- (Stanislavski) terminologie	Die kandidaat slaag nie daarin om gepaste toneelspel- en regie-terminologie te gebruik nie, bv. Regie: blok, oorgang, maskering, ens. Toneelspel: 'magic if', konsentrasie, gegewe omstandighede, eenhede en doelwitte, emosiegeheue, tempo-ritme, ontspanning.	Die kandidaat slaag soms daarin om gepaste toneelspel- en regie-terminologie te gebruik, bv. Regie: blok, oorgang, maskering, ens. Toneelspel: 'magic if', konsentrasie, gegewe omstandighede, eenhede en doelwitte, emosiegeheue, tempo-ritme, ontspanning.	Die kandidaat gebruik gepaste toneelspel- en regie-terminologie, bv. Regie: blok, oorgang, maskering, ens. Toneelspel: 'magic if', konsentrasie, gegewe omstandig-hede, eenhede en doelwitte, emosiegeheue, tempo-ritme, ontspanning.	Die kandidaat gebruik gepaste toneelspel- en regie-terminologie met selfvertroue, bv. Regie: blok, oorgang, maskering, ens. Toneelspel: 'magic if', konsentrasie, gegewe omstandig-hede, eenhede en doelwitte, emosiegeheue, tempo-ritme, ontspanning.	Die kandidaat gebruik gepaste toneelspel- en regie-terminologie met selfvertroue en effektiewe en duidelike kommunikasievaardig-hede, bv. Regie: blok, oorgang, maskering, ens. Toneelspel: 'magic if', konsentrasie, gegewe omstandighede, eenhede en doelwitte, emosiegeheue, tempo-ritme, ontspanning.

REGIE/TEATERSKEPPING		ASSESSERINGSINSTRUMENT			RUBRIEK
VLAK	1	2	3	4	5
PUNTE	0–7	8–13	14–19	20–22	23–25
BESKRY- WER	NIE BEHAAL NIE	GEMIDDELDE PRESTASIE	VOLDOENDE PRESTASIE	VERDIENSTE- LIKE PRESTASIE	UITSTAANDE PRESTASIE
Repetisie- proses: Opvoer- ruimtes	Die kandidaat slaag nie daarin om die verskille, gebruike en konvensies van verskillende opvoerruimtes te verstaan nie en is nie in staat om 'n gepaste opvoerruimte vir die geselekteerde toneelstuk te kies nie.	Die kandidaat het voldoende begrip van die verskille, gebruike en konvensies van verskillende opvoerruimtes en is in staat om 'n gepaste opvoerruimte vir die geselekteerde toneelstuk te kies.	Die kandidaat verstaan die verskille, gebruike en konvensies van verskillende opvoerruimtes en is in staat om 'n gepaste opvoerruimte vir die geselekteerde toneelstuk te kies en het dit op 'n gepaste manier vir die geselekteerde toneelstuk gebruik.	Die kandidaat verstaan die verskille, gebruike en konvensies van verskillende opvoerruimtes en is in staat om 'n gepaste opvoerruimte vir die geselekteerde toneelstuk te kies en het dit op 'n kreatiewe manier vir die geselekteerde toneelstuk gebruik.	Die kandidaat verstaan die verskille, gebruike en konvensies van verskillende opvoerruimtes en is in staat om 'n kreatiewe en dinamiese opvoerruimte vir die geselekteerde toneelstuk te kies en het dit op 'n insiggewende, kreatiewe en unieke manier vir die geselekteerde toneelstuk gebruik.
Repetisie- proses: Verhoog- konvensies	Die kandidaat slaag nie daarin om gepaste en effektiewe verhoogkonvensies, soos boverhoog,, middelverhoog, onderverhoog, verhooglinks, verhoogregs, souffleur en oorkant souffleur ('opposite prompt') te implementeer nie.	Die kandidaat implementeer gepaste en effektiewe verhoogkonvensies soos boverhoog, middelverhoog, onderverhoog, verhooglinks, verhoogregs, souffleur, en oorkant souffleur ('opposite prompt') op voldoende wyse.	Die kandidaat implementeer gepaste en effektiewe verhoogkonvensies soos boverhoog, middelverhoog, onderverhoog, verhooglinks, verhoogregs, souffleur en oorkant souffleur ('opposite prompt') effektief en op unieke wyse.	Die kandidaat implementeer gepaste en effektiewe verhoogkonvensies soos boverhoog, middelverhoog, onderverhoog, verhooglinks, verhoogregs, souffleur en oorkant souffleur ('opposite prompt') effektief, kreatief en op unieke wyse.	Die kandidaat implementeer gepaste en effektiewe verhoogkonvensies soos boverhoog, middelverhoog, onderverhoog, verhooglinks, verhoogregs, souffleur en oorkant souffleur ('opposite prompt') kreatief, dinamies en met unieke insig.
Onderhoud	Die kandidaat daag nie op vir die onderhoud nie, of lewer nie 'n regisseur-/teaterskepper-notaboek in nie of antwoord nie die vrae van die eksamenpaneel op bevredigende wyse nie.	Die kandidaat daag vir die onderhoud op maar lewer 'n onvolledige of beperkte regisseur-/teaterskepper-notaboek in of antwoord nie die vrae van die eksamenpaneel op bevredigende wyse nie.	Die kandidaat lewer 'n volledige en voldoende regisseur-/teaterskepper-notaboek in of antwoord nie die vrae van die eksamenpaneel op bevredigende wyse nie.	Die kandidaat lewer 'n volledige regisseur-/teaterskepper-notaboek in wat kreatiewe bewyse bevat en antwoord die vrae van die eksamenpaneel op deurdagte en gemotiveerde wyse.	Die kandidaat lewer 'n volledige regisseur-/teaterskepper-notaboek in met kreatiewe en unieke bewyse en antwoord die vrae van die eksamenpaneel op deurdagte, insigryke en gemotiveerde wyse.

ANNEXURE N:

ASSESSERINGINSTRUMENT	RUBRIEK				
	0–7	8–13	14–19	20–22	23–25
KRITERIUM	NIE BEHAAL NIE	GEMIDDELDE PRESTASIE	VOLDOENDE PRESTASIE	VERDIENSTELIKE PRESTASIE	UITSTAANDE PRESTASIE
Produksielêer: Manuskrip en manuskrip-interpretasie/ aanpassing vir film	Manuskripte vir film moet korrek geformateer wees. Met die aanname dat manuskripte uit bestaande werke aangepas moet word, (toneelstukke, poësie of prosa), moet manuskripte met die kern/essensie van die bronwerk kommunikeer maar moet op so 'n wyse vir die skerm aangepas word dat dit kinematies/oudio-visueel is. Manuskripte moet 'n geskikte verhalende boog volg met 'n sin vir die begin, middel en einde – selfs al is dit siklies of herhalend. Manuskripte moet 'wys, nie vertel nie'. Dialoog moet min wees en nie met detail oorlaai wees nie.				
Produksielêer: Voorproduksie- en produksiebeplanning en dokumente: skootlys, werks-rooster, gebeurlikhede, ens.	Leerders moet omvattende voorproduksiewerk in 'n produksielêer toon wat ook 'n joernaal insluit. Dit toon die denke, beplanning en proses agter die film en toon ook dat die werk die kandidaat se eie is. Leerders moet dokumente soos verwerkings, aantekeninge oor produksieontwerp, 'n manuskriphoofpunte, storieborde, 'n skootlys, 'n werksrooster (wat alle sleutelbesonderhede van die skoot bevat) insluit. Ek dink die gebeurlikhede hier is die 'plan B's' wat gedurende die proses na vore kom. Dit kan ook by die joernaal ingesluit word.				
Produksielêer: Dokumente oor proses ná produksie en besinning	Dit kan by die lêer hierbo ingesluit word, maar is 'n afdeling spesifiek oor die proses ná produksie. Dit sluit in roosters, ander redigeringsaantekeninge, aantekeninge oor die proses en probleme teëgekom (weer eens, die plan B's) en joernaalaantekeninge oor die algehele proses ná produksie.				
Kinematografie	Is skote goed saamgestel? Is die skote beplan? Is skote geskik vir die inhoud? Is skote gemotiveer? Kamerabeweging en -roerloosheid goed gebruik? Is visuele beelde treffend?				
Mise-en-scène	Pas die mise-en-scène in en ondersteun dit die algehele produksie-ontwerp? Hoe effektief is die ligging gebruik of is 'n stel geskep? Doeltreffendheid van rekwisiete, kostuums, grimering, hare – is aandag aan alles gegee?				
Oudio-elemente/ Effekte	Kan ons hoor wat aangaan? Hoe doeltreffend is 'n klankomgewing geskep, omringende klank ingesluit? Is (tantiemvrye) musiek effektief gebruik om stemming te skep en steun/dryf dit visuele beelde en narratief? Is klankeffekte gebruik (waar relevant) om die produksie te versterk?				
Redigering	Maak die redigering van die film sin? Is dit glad en sonder onopsetlike foute? Lyk dit asof die leerder die 'grammatika' van redigering verstaan? Versterk en komplementeer die redigeringstyl die algehele styl van die film?				
Opvoerelemente (regie, keuses, ens.)	Is die rolverdeling geskik? Het die regisseur toneelspel uitgelok wat geskik is vir die styl van die stuk? Is die spel boeiend en oortuigend? Dra die spel die narratief van die manuskrip genoegsaam oor?				
Algehele impak van die film	Verstaan ons wat aangaan? Het die filmmaker duidelik gekommunikeer? Is die werk as 'n geheel boeiend en bevredigend? Versterk al die aspekte (optrede, visueel, oudio, redigering) mekaar? Is ons ontroer? Lag ons? Het dit die gewenste uitwerking? Hoe oorspronklik is die werk? Staen dit uit?				
Onderhoud met die kandidaat	Kan die kandidate hulle bedoelings ten opsigte van die stuk artikuleer? Kan hulle hulle invloede en belangstellings bespreek en ook hoe hulle die idee gekry het? Kan die kandidaat die keuses wat hulle by elke stadium van die produksie gemaak het, verduidelik – waaronder enige veranderinge wat hulle tydens die proses gemaak het? Kan hulle die hoogte- en laagtepunte van die proses bespreek? Het hulle enige hulp gekry? Baie belangrik, is dit hulle eie werk? Die joernaal en die onderhoud is belangrik om dit te assesser.				

FILMVERVAARDIGING		PRODUKSIEFASES EN -TAKE		KONTROLELYS	
VOORPRODUKSIE		PRODUKSIE		NÁ PRODUKSIE	
					
<p>Die voorproduksiefase is die beplanningsproses van elke taak voordat produksie begin</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Kies 'n manuskrip (drama-item)▪ Analiseer die manuskrip▪ Verdeel die manuskrip in tonele/scènes▪ Hou dinkskrums vir idees▪ Skep die storiebord▪ Ken rolle aan die akteurs toe▪ Kies rekvisiete▪ Kies kostuums▪ Kies liggings/plekke▪ Finaliseer die span▪ Finaliseer die beligtingstye▪ Finaliseer kamerahoeke, bewegings en skote▪ Skep 'n skietskedule▪ Bekom redigeringsagteware, -toep of -program▪ Raak vertrou met die werking van die redigeer-program▪ Verstaan die werking van 'n selfoon▪ Teken aan en besin/oordink oor alles hierbo in jou Film-vervaardingsjoernaal		<p>Produksie begin sodra die filmmateriaal opgeneem is. Hierdie proses sal al die tonele/scènes en inligting vasvang wat in die voorproduksieproses vasgevang is</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Produksievergadering (manuskriptontleding, afbreek van tonele/scènes, storiebord, skote, skedules▪ Berei die ligging/plek voor▪ Opstel van die dekorstel▪ Opstel van die skote▪ Repetisie van die toneel/scene▪ Skiet die tonele/scènes▪ Teken die filmmateriaal aan▪ Teken aan en besin/oordink oor alles hierbo in jou Film-vervaardingsjoernaal		<p>Die ná-produksieproses begin na al die filmmateriaal vasgevang is</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Hersien die filmmateriaal▪ Skep redigering op papier▪ Voer prentjies en klank in om sagteware op rekenaar te redigeer▪ Redigeer 1ste konsep-filmmateriaal▪ Redigeer klank/musiek/dialoog▪ Uitvoer vir besigtiging▪ Redigeer 2de konsep▪ Voltooi titelvolgorde▪ Voltooi redigeerlys▪ Redigeer finale konsep▪ Sluit prent▪ Voer projek in finale formaat uit▪ Maak kopieë▪ Teken aan en besin/oordink oor alles hierbo in jou Film-vervaardingsjoernaal	
PAT 1		PAT 2		PAT 2	
<p>Om te verseker dat die Kort Film op dieselfde moeilikheidsvlak is binne dieselfde konteks as die Tema en Oudisieprogram, moet kandidate 'n gepubliseerde gedig OF prosa OF monoloog OF dialoog as die manuskrip kies.</p> <p>Die finale Kort Film moet nie langer as twee minute wees nie.</p>					

BYLAE O:

VERHOOGBESTUUR		ASSESSERINGSINSTRUMENT			RUBRIEK
VLAKE	1	2	3	4	5
PUNTE	0–7	8–13	14–19	20–22	23–25
BESKRY- WER	NIE BEHAAL NIE	GEMIDDELDE PRESTASIE	VOLDOENDE PRESTASIE	VERDIENSTELIK E PRESTASIE	UITSTAANDE PRESTASIE
Rekwisietelys (waar van toepassing)	Die kandidaat slaag nie daarin om 'n rekwisietelys te verskaf nie, of verskaf 'n baie beperkte lys.	Die kandidaat verskaf rekwisietelys met net 'n paar rekwisiete.	Die kandidaat verskaf 'n rekwisietelys met bewyse van al die rekwisiete ; die meeste tonele is ingesluit is.	Die kandidaat verskaf 'n rekwisietelys met bewyse van al die rekwisiete en al die tonele is ingesluit. Navorsing oor gepaste rekwisiete is verskaf.	Die kandidaat verskaf 'n rekwisietelys met bewyse dat al die rekwisiete en al die tonele ingesluit is. Die funksies van die rekwisiete is ook ingesluit. Navorsing oor gepaste rekwisiete is breedvoerig en die beste keuses is gemaak.
Kostuumlys (waar van toepassing)	Die kandidaat slaag nie daarin om 'n kostuumlys te verskaf nie, of verskaf 'n lys met baie beperkte bewyse en tonele vir gebruik is nie aangedui nie.	Die kandidaat verskaf 'n beperkte en onvolledige lys van kostuums. Geen tonele vir gebruik is aangedui nie.	Die kandidaat verskaf 'n lys van al die kostuums en die meeste tonele vir gebruik is aangedui.	Die kandidaat verskaf 'n lys met al die kostuums en al die tonele vir gebruik is aangedui, maar die lys het nie genoeg besonderhede nie. Navorsing oor gepaste kostuums word verskaf.	Die kandidaat verskaf 'n lys van alle kostuums en alle tonele vir gebruik is aangedui. Besonderhede word verskaf en die lys is maklik om te lees. Navorsing oor gepaste kostuums is breedvoerig en die beste keuses is gemaak.
Meubellys (waar van toepassing)	Die kandidaat slaag nie daarin om 'n meubellys te verskaf nie.	Die kandidaat verskaf 'n meubellys. Van die meubelstukke is aangedui, maar die tonele vir gebruik is nie aangedui nie.	Die kandidaat verskaf 'n meubellys vir die meeste meubel-stukke, asook die meeste tonele vir gebruik.	Die kandidaat verskaf 'n volledige meubellys, tonele vir gebruik is aangedui en die meeste funksies is aangedui. Navorsing oor gepaste meubels is verskaf.	Die kandidaat verskaf 'n volledige meubellys, tonele vir gebruik en die funksie van elke meubelstuk is aangedui. Die lys is maklik om te lees. Navorsing oor gepaste meubelstukke is breedvoerig en die beste keuses is gemaak.
Lys van akteurs met kontak- nommers	Die kandidaat slaag nie daarin om 'n lys van aktors in te lewer nie.	Die kandidaat verskaf bewyse van party aktors wat in sommige tonele verskyn, met 'n bietjie kontakbesonderhede.	Die kandidaat verskaf 'n volledige lys van aktors, maar nie vir elke toneel nie, met die meeste kontakbesonderhede.	'n Volledige lys van aktors word vir elke toneel verskaf, met kontakbesonderhede in ten minste een medium van kommunikasie.	Volledige lys van aktors word verskaf vir elke toneel, met volledige kontakbesonderhede in verskillende mediums van kommunikasie.
Klankseine (waar van toepassing)	Die kandidaat slaag nie daarin om bewys van klankseine aangedui, te verskaf nie.	Die kandidaat verskaf 'n paar bewyse van klankseine met klankvlakke aangedui.	Die kandidaat verskaf bewyse van aangeduide klankseine met impuls, wat sprekerkeuse en klankvlak weergee.	Die kandidaat verskaf bewyse van aangeduide klankseine met impuls, wat sprekerkeuse en klankvlak weergee, maar klankvlak nie altyd geskik vir die opvoerruimte nie.	Die kandidaat verskaf bewyse van aangeduide klankseine met impuls, wat sprekerkeuse en klankvlak is geskik met toepaslike antispasiemerkers. Die klankvlak is geskik vir die opvoerruimte. Plasing van sprekers is in ag geneem en is doeltreffend.
Ligseine (waar van toepassing) (oorweeg toerusting beskikbaar)	Die kandidaat slaag nie daarin om bewyse van LX-seine aangedui in die verhoogbestuurder se souffleursboek, te verskaf nie.	Die kandidaat verskaf bewyse van 'n paar LX-seine wat ligintensiteit reflekteer in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat verskaf bewyse van LX-seine wat ligarea, ligintensiteit asook tydberkening aangedui, in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat verskaf bewyse van LX-seine, met impuls aangedui, wat ligarea, ligintensiteit en tydberkening reflekteer, in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat verskaf bewyse van alle LX-seine korrek aangedui, met impuls en geskikte antispasiemerkers wat ligarea en ligintensiteit geskik vir die opvoerruimte en tydberkening reflekteer, in die verhoogbestuurder se souffleursboek.
Bewegings opgemerk	Die kandidaat slaag nie daarin om bewyse van notas van bewegings, aangedui in die verhoogbestuurder se souffleursboek, te verskaf nie.	Die kandidaat gee bewyse van 'n paar bewegings wat opgemerk is, aangedui in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat gee bewyse van al die bewegings wat opgemerk is aangedui in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat gee bewyse van al die bewegings wat opgemerk is, met geskikte afkortings, aangedui in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat gee bewyse, van al die bewegings wat opgemerk is, met gebruik van geskikte afkortings en verwysings na meubels en dekor, aangedui in die verhoogbestuurder se souffleursboek.

VERHOOGBESTUUR		ASSESSERINGSINSTRUMENT			RUBRIEK
VLAK	1	2	3	4	5
PUNTE	0–7	8–13	14–19	20–22	23–25
BESKRY- WER	NIE BEHAAL NIE	GEMIDDELDE PRESTASIE	VOLDOENDE PRESTASIE	VERDIENSTELIKE PRESTASIE	UITSTAANDE PRESTASIE
Toneel- veranderinge	Die kandidaat slaag nie daarin om bewyse van aangeduide toneelveranderinge in die verhoogbestuurder se souffleursboek te verskaf nie.	Die kandidaat verskaf bewyse van party toneelveranderinge met 'n paar aksies wat uitgevoer moet word in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat verskaf bewyse van alle toneelveranderinge met notas van aksies wat uitgevoer moet word in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat verskaf bewyse van alle toneelveranderinge met notas van aksies wat uitgevoer moet word en spanlede/akteurs betrokke in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat verskaf bewyse van alle toneelveranderinge met notas van aksies wat uitgevoer moet word, spanlede/akteurs betrokke en toepaslike roepaanduidings en tydsberekening betrokke in die verhoogbestuurder se souffleursboek.
Roep ('Calls')	Die kandidaat slaag nie daarin om bewyse van roepe in die verhoogbestuurder se souffleursboek te verskaf nie.	Die kandidaat verskaf bewyse van 'n paar roepe en impulse in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat verskaf bewyse van alle roepe en impulse in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat verskaf bewyse van alle roepe, tydsaanduiders asook impulse in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat verskaf bewyse van alle roepe met tyd-aanduiders asook impulse en, waar nodig, antispasie-merkers met duidelike tydsaanwysings in die verhoogbestuurder se souffleursboek.
Opening- en afsluitings- prosedures	Die kandidaat slaag nie daarin om die lys van opening- en afsluitingsprosedures in die verhoogbestuurder se souffleursboek te verskaf nie.	Die kandidaat verskaf slegs baie kort opening- en afsluitingsprosedures in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat verskaf 'n protokol vir die opening- en afsluitingsprosedures in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat verskaf geskikte protokol vir die opening- en afsluitingsprosedures insluitende roepe en impulse vereis in die verhoogbestuurder se souffleursboek.	Die kandidaat verskaf, aangedui in die Verhoogbestuurder se souffleursboek, geskikte protokol vir die opening- en afsluitingsprosedures met roepe en tydsberekening asook die impulse vereis. Betrokke spanlede/akteurs is gelys met roepe.
Kaart van die uitleg van die rekwisietetafel	Die kandidaat slaag nie daarin om 'n uitleg van die rekwisiete te verskaf nie.	Die kandidaat verskaf 'n kaart met bewyse van die uitleg van 'n paar rekwisiete.	Die kandidaat verskaf 'n kaart wat die uitleg van rekwisiete op 'n rekwisietetafel aandui.	Die kandidaat verskaf 'n gemerkte kaart wat die uitleg van alle rekwisiete op 'n rekwisietetafel aandui.	Die kandidaat verskaf 'n duidelik gemerkte kaart wat 'n diepsinnige uitleg van alle rekwisiete gebruik op 'n rekwisietetafel aandui. Onderskei volgorde van rekwisiete volgens tonele en/of ander geskikte kriteria.
Vloerplan van verhoog- inkleding	Die kandidaat slaag nie daarin om 'n verhoogkaart, of 'n vorm daarvan, wat party aspekte van rekwisiete, meubels en dekor aandui, te verskaf nie.	Die kandidaat verskaf 'n basiese verhoogkaart wat rekwisiete, meubels en dekor aandui.	Die kandidaat verskaf 'n funksionele verhoogkaart wat alle rekwisiete, meubels en dekor aandui.	Die kandidaat verskaf 'n duidelik benoemde verhoogkaart wat die plasing van alle rekwisiete, meubels en dekor vir elke toneel met 'n sekere mate van detail aandui.	Die kandidaat verskaf 'n duidelik benoemde verhoogkaart wat die akkurate plasing van alle rekwisiete, meubels en dekor vir elke toneel in besonderhede aandui.
Verhoog- bestuurder- draaiboek	Die kandidaat slaag nie daarin om 'n verhoogbestuurder-draaiboek met bewyse van tegniese aspekte, soos 'n vloerplan, posisie van dekorstel en dele daarvan, deure, vensters, blok, ingange en uitgange, klankseine, ligseine en spesiale effekte te verskaf nie.	Die kandidaat verskaf 'n verhoogbestuurder-draaiboek met 'n paar bewyse van tegniese aspekte, soos 'n vloerplan, posisie van dekorstel en dele daarvan, deure, vensters, blok, ingange en uitgange, klankseine, ligseine en spesiale effekte.	Die kandidaat verskaf 'n verhoogbestuurder-draaiboek met bewyse van tegniese aspekte, soos 'n vloerplan, posisie van dekorstel en dele daarvan, deure, vensters, blok, ingange en uitgange, klankseine, ligseine en spesiale effekte, maar nie altyd duidelik of korrek nie.	Die kandidaat verskaf 'n verhoogbestuurder-draaiboek met bewyse van tegniese aspekte, soos 'n vloerplan, posisie van dekorstel en dele daarvan, deure, vensters, blok, ingange en uitgange, klankseine, ligseine en spesiale effekte.	Die kandidaat verskaf 'n verhoogbestuurdersdraaiboek met bewyse van uitstaande en duidelike detail van tegniese aspekte, soos 'n vloerplan, posisie van dekorstel en dele daarvan, deure, vensters, blok, ingange en uitgange, klankseine, ligseine en spesiale effekte.
Onderhoud	Die kandidaat daag nie op vir die onderhoud nie of verskaf nie 'n verhoogbestuurder-draaiboek nie, of gee nie bevredigende antwoorde op vrae deur die eksamenpaneel gestel nie.	Die kandidaat daag op vir die onderhoud, verskaf 'n onvolledige verhoogbestuurdersdraaiboek en gee kort en onbevredigende antwoorde op vrae deur die eksamenpaneel gestel.	Die kandidaat daag op vir die onderhoud, verskaf 'n volledige verhoogbestuurdersdraaiboek en gee bevredigende antwoorde op vrae deur die eksamenpaneel gestel.	Die kandidaat daag op vir die onderhoud, verskaf 'n volledige verhoogbestuurdersdraaiboek en gee bevredigende en goed gemotiveerde antwoorde op vrae deur die eksamenpaneel gestel.	Die kandidaat daag op vir die onderhoud, verskaf 'n volledige verhoogbestuurdersdraaiboek en gee insigryke, goed gemotiveerde en diepsinnige antwoorde op vrae deur die eksamenpaneel gestel.

BYLAE P:

TERUGVOERING VAN DIE OPVOERAFDELINGS VAN DIE PAT'e	
VOORBEELDE VAN GENERIESE VRAAGSTAMME VIR KRITIESE DENKE	
Generiese Vraagstamme	Denkterrein
Wat weet ons reeds van ...?	Aktivering van vorige kennis
Hoe pas ... in by wat ons reeds geleer het?	Aktivering van vorige kennis
Hoe affekteer?	Oorsaak/Gevolg analise van verhouding
Wat dink jy veroorsaak ...? Waarom?	Oorsaak/Gevolg analise van verhouding
Wat is 'n nuwe voorbeeld van ...?	Toepassing
Hoe kan ... gebruik word om ...?	Toepassing
Hoe is ... van toepassing op die alledaagse lewe?	Toepassing – op die wêreld
Hoe help die frase ... jou om die betekenis van ... te verstaan?	Toepassing
Hoe is ... 'n metafoor vir ...?	Toepassing
Wat is die sterk- en swak punte van ...?	Analise/Afleiding
Wat is die verskil tussen ... en ...?	Analise/Vergelyk/Kontrasteer
Verduidelik hoe ...?	Analise
Wat is die aard van ...?	Analise
Wat is die gevolge van ...?	Analise/Afleiding
Wat beteken ...?	Analise
Waarom is ... belangrik?	Analise
Hoe is ... en ... eenders?	Analise/Vergelyk/Kontrasteer
Vergelyk ... en ... met betrekking tot ...?	Analise/Vergelyk/Kontrasteer
Wat is die teenargument vir ...?	Analise/Identifikasie/Weerlegging van redenasie
Wat is 'n oplossing vir die probleem van ...?	Sintese van idees
Wat sal gebeur indien ...?	Voorspelling/Hipotese
Wat is 'n ander manier om na ... te kyk?	Sintese/Verskil van standpunt
Met wat kom ... ooreen?	Sintese/Identifikasie en Skep van ooreenkomste en metafore
Wat is die beste ... en waarom?	Evaluering/Gee bewyse
Stem jy saam met hierdie stelling of nie?	Evaluering/Gee bewyse
Watter bewyse is daar om jou antwoord te staaf?	

BYLAE Q:**ASSESSERING/NASIEN/MODERERING: GOEIE PRAKTYK**

- Sluit die prosedures wat uitgevoer word om te verseker dat daar akkuraat **nagesien** word opleiding en monitering van eksaminatore in?
- Is prosedures ingestel om die akkuraatheid van nasienwerk na te gaan?
- Word roetine opleidings- en koördinasieprosedures vir nasieners en eksaminatore verskaf?
- Word dit uitgevoer om standaardisasie te verseker?
- Word enkel- of dubbelgraderingsmetodes gebruik in teenstelling met 'skadu-nasienmetodes'?
- Word kontrolemetodes gebruik om moontlike menslike foute op te spoor?
- Word prosedures ingestel en gebruik wanneer daar verskille tussen grade ontstaan?
- Word prosedures gebruik om slaagpunte vas te stel en/of -grade en om punte te verminder?
- Is die standaard gestel en word dit gehandhaaf?
- Is assesseringskale vasgestel en aan KABV gekoppel?
- Word verminderde punte gestel vir slaag/druip en ander grense?
- Word daar op die verskillende graadgrense besluit deur middel van monsters en konsensus?
- Maak moderatore seker dat prestasieverskille primêr verwant is aan vaardighede tydens assessering eerder as irrelevante faktore?
- Word prosedures gebruik om vooroordeel vas te stel wat deur faktore soos huistaal, land van oorsprong (xenofobie), geslag, godsdiens, kultuur, ouderdom en ras/etniese oorsprong kan plaasvind?
- Word standaardisering van punte behaal?

BYLAE R:**MODERERINGSINSTRUMENT**

Bestudeer die Modereringsinstrument op die volgende bladsy. Dit is slegs 'n voorbeeld wat deur vakadviseurs gebruik kan word om onderwysers en leerders se PAT-lesbeplanning en -assesseringsbewyse te modereer.

LET WEL: Die Departement van Basiese Onderwys verwag dat die PAT'e provinsiaal deur die vakadviseurs en leieronderwysers in die provinsie gemodereer sal word. Vakadviseurs in elk van die nege provinsies sal, in oorleg met die vakonderwysers, op 'n rooster vir die moderering van die PAT'e besluit.

SKOOL	
GEHALTEVERSEKERING EN DIE STEL VAN STANDAARDE	MODERERING VAN PAT'e. ONDERWYSER SE BEPLANNING EN LEERDER SE PORTEFEULJE
FOKUS	PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK 1, 2 EN 3
VAK	DRAMATIESE KUNSTE
GRAAD	
ONDERWYSER SE NAAM EN VAN	
JAAR	2020
DATUM	
NOTAS AAN DIE MODERATOR: Daar is 'n verband tussen die KABV-onderwerpe, die Lesplanne en die Assesseringsopdragte. Maak seker dat daar 'n lesplan is vir elke KABV-onderwerp wat in die ONDERWYSERBEPLANNING- EN ADMINISTRASIELÊER is. Die ontwerp van die Lesplan sal deur die onderskeie provinsies bepaal word. Modereer elke Lesplan om te verseker dat die inhoud op KABV-onderwerpe gebaseer is. Modereer die Assesseringsopdragte vir elk van die drie PAT'e om te verseker die inhoud wat in die bogenoemde lesplanne geleer is, deur die betrokke Assesseringsopdrag gedek is. Maak seker die rubriekriteria is in Lesplanne geïntegreer.	
Merk met 'n P of 'n X in die blokkies hieronder	MODERATOR SE KOMMENTAAR OOR DIE INHOUD EN DIE STANDAARD
TAAK 1: PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK GESKREWE AFDELING. Opdrag of Navorsing of Opstel (Omkring die relevante een) ☐ Lesplanne ☐ Is die Lesplanne op die KABV-onderwerpe gebaseer? ☐ Is daar 'n Lesplan vir elk van die KABV-onderwerpe wat deur hierdie taak geassesseer word? ☐ Bevat die Lesplanne gedetailleerde instruksies en aktiwiteite vir lesgee/onderrig? ☐ Assesseringsopdrag ☐ Word die Lesplanne/-onderwerpe wat deur hierdie PAT geassesseer word, in die opdrag aangedui? ☐ Bevat die Assesseringsopdrag gedetailleerde instruksies aan die leerder? ☐ Rubriek ☐ Is die betrokke rubriek aan die PAT-opdrag en die Lesplanne vir hierdie opdrag geheg?	
TAAK 1: PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK OPVOERAFDELING. Poësie of Uittreksel of Prosa, ens. (Omkring die relevante een) ☐ Lesplanne ☐ Is die Lesplanne op die KABV-onderwerpe gebaseer? ☐ Is daar 'n Lesplan vir elk van die KABV-onderwerpe wat deur hierdie taak geassesseer word? ☐ Bevat die Lesplanne gedetailleerde instruksies en aktiwiteite vir lesgee/onderrig? ☐ Assesseringsopdrag ☐ Word die Lesplanne/-onderwerpe wat deur hierdie PAT geassesseer word, in die opdrag aangedui? ☐ Bevat die Assesseringsopdrag gedetailleerde instruksies aan die leerder? ☐ Rubriek ☐ Is die betrokke rubriek aan die PAT-opdrag en die Lesplanne vir hierdie opdrag geheg?	
TAAK 3: PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK GESKREWE AFDELING. Joernaal of Navorsing of Opstel (Omkring die relevante een) ☐ Lesplanne ☐ Is die Lesplanne op die KABV-onderwerpe gebaseer? ☐ Is daar 'n Lesplan vir elk van die KABV-onderwerpe wat deur hierdie taak geassesseer word? ☐ Bevat die Lesplanne gedetailleerde instruksies en aktiwiteite vir lesgee/onderrig? ☐ Assesseringsopdrag ☐ Word die lesplanne/-onderwerpe wat deur hierdie PAT geassesseer word, in die opdrag aangedui? ☐ Bevat die Assesseringsopdrag gedetailleerde instruksies aan die leerder? ☐ Rubriek ☐ Is die betrokke rubriek aan die PAT-opdrag en die Lesplanne vir hierdie opdrag geheg?	
TAAK 3: PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK OPVOERAFDELING. Poësie of Uittreksel of Prosa, ens. (Omkring die relevante een) ☐ Lesplanne ☐ Is die Lesplanne op die KABV-onderwerpe gebaseer? ☐ Is daar 'n lesplan vir elk van die KABV-onderwerpe wat deur hierdie taak geassesseer word? ☐ Bevat die Lesplanne gedetailleerde instruksies en aktiwiteite vir lesgee/onderrig? ☐ Assesseringsopdrag ☐ Word die Lesplanne/-onderwerpe wat deur hierdie PAT geassesseer word, in die opdrag aangedui? ☐ Bevat die Assesseringsopdrag gedetailleerde instruksies aan die leerder? ☐ Rubriek ☐ Is die betrokke rubriek aan die PAT-opdrag en die Lesplanne vir hierdie opdrag geheg?	

<p>TAAK 5: PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK GESKREWE AFDELING. Joernaal of Navorsing of Opstel (Omkring die relevante een)</p> <p>☐ Lesplanne</p> <p>☐ Is die Lesplanne op die KABV-onderwerpe gebaseer?</p> <p>☐ Is daar 'n Lesplan vir elk van die KABV-onderwerpe wat deur hierdie taak geassesseer word?</p> <p>☐ Bevat die Lesplanne gedetailleerde instruksies en aktiwiteite vir lesgee/onderrig?</p> <p>☐ Assesseringsopdrag</p> <p>☐ Word die Lesplanne/-onderwerpe wat deur hierdie PAT geassesseer word, in die opdrag aangedui?</p> <p>☐ Bevat die Assesseringsopdrag gedetailleerde instruksies aan die leerder?</p> <p>☐ Rubriek</p> <p>☐ Is die betrokke rubriek aan die PAT-opdrag en die Lesplanne vir hierdie opdrag geheg?</p>	
<p>TAAK 5: PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK OPVOERAFDELING. Poësie of Uittreksel of Prosa, ens. (Omkring die relevante een)</p> <p>☐ Lesplanne</p> <p>☐ Is die Lesplanne op die KABV-onderwerpe gebaseer?</p> <p>☐ Is daar 'n lesplan vir elk van die KABV-onderwerpe wat deur hierdie taak geassesseer word?</p> <p>☐ Bevat die Lesplanne gedetailleerde instruksies en aktiwiteite vir lesgee/onderrig?</p> <p>☐ Assesseringsopdrag</p> <p>☐ Word die Lesplanne/-onderwerpe wat deur hierdie PAT geassesseer word, in die opdrag aangedui?</p> <p>☐ Bevat die Assesseringsopdrag gedetailleerde instruksies aan die leerder?</p> <p>☐ Rubriek</p> <p>☐ Is die betrokke rubriek aan die PAT-opdrag en die Lesplanne vir hierdie opdrag geheg?</p>	

MODERERINGSINSTRUMENT: ONTWERPELEMENTE

Elke provinsiale onderwysdepartement kan hulle eie individuele MODERERINGSINSTRUMENT ontwerp om die drie PAT'e te modereer.

Maak egter seker dat wanneer die Modereringsinstrument ontwerp word, daar genoeg opskrifte/kolomme/spasie vir moderering en kommentaar is.

- Naam van skool wat gemodereer word
- Status van die moderator
- Fokus
- Vak
- Graad
- Naam en Van van die onderwyser wat gemodereer word
- Naam en Van van die vakadviseur verantwoordelik vir die moderering
- Jaar, datum, dag
- Lesplanne 1–8, ondersteun die onderrig van die inhoud wat geassesseer word in die Assesseringstake
Noem as:
 - Lesplan 1 vir Onderwerp 1,
 - Lesplan 2 vir Onderwerp 2, ens. tot by Lesplan 8 vir Onderwerp 8
- Die volgende aspekte moet duidelik wees vir elke Lesplan en moet streng gemodereer word:
 - Kwartaal
 - KABV-Breë Onderwerpe
 - KABV-onderwerp
 - Duur van les
 - Leer- en onderrigondersteuningsmateriaal
 - KABV-konsepte: Vaardighede, kennis en inhoud
 - KABV: Teorie met kruisverwysing na die DBE-handboekhoofstuk en -nommer
 - KABV: Prakties met kruisverwysing na die DBE-handboekhoofstuk en nommer
 - Gedetailleerde instruksies met kruisverwysing na die DBE-handboekhoofstuk en nommer
 - Gedetailleerde aktiwiteite met kruisverwysing na die DBE-handboekhoofstuk en nommer
 - Gedetailleerde oefeninge met kruisverwysing na die DBE-handboekhoofstuk en nommer
 - Gedetailleerde ondersteuningsmateriaal met kruisverwysing na die DBE-handboekhoofstuk
 - Gedetailleerde hulpmiddels, bv. DVD/foto's/illustrasies/uitstappie, ens.
 - Assesseringstaaknommer
- Assesseringstake Take 1–7, ontwerp deur die onderwyser om die KABV-Breë Onderwerpe en Onderwerpe te assesser
- Assesseringsbewyse deur elke leerder aangebied in die vereiste Geskrewe/Opvoer-formaat
Noem as:
 - Assesseringstaak 1
 - Assesseringstaak 2, ens. tot by Assesseringstaak 7
- Die volgende aspekte moet duidelik wees vir elke Assesseringstaak en moet streng gemodereer word:
 - Kwartaal
 - KABV-Breë Onderwerpe
 - KABV-Onderwerp
 - Tipe Assesseringstaak: Praktiese Assesseringstaak: Geskrewe Afdeling: Opstel
 - Duur van Assesseringstaak
 - Punte aan die taak toegeken
 - Assesseringsopdrag. Gedetailleerde beskrywing moet aan leerder gegee word
 - Lys van KABV-onderwerpe wat geassesseer sal word
 - Lys van KABV-teoretiese aspekte wat geassesseer sal word
 - Lys van KABV-praktiese aspekte wat geassesseer sal word
 - Assesseringsinstrument – Rubriek

PAT-VOORBEELDE**LET WEL:**

Hierdie drie Drama-items is slegs **VOORBEELDE** van watter tipe Drama-item vir die Opvoerafdeling van die PAT gekies kan word.

LET WEL:

Die keuse bevat drie verskillende DRAMA-ITEMS: Monoloog + Gedig + Toneel/Scene en drie verskillende GENRES: Elizabethaans + Realisme + Teater van die Absurde.

Deur 'n verskeidenheid items en genres te kies, kan die leerder veelsydigheid en die hele reeks vaardighede en kennis wat deur die vak vereis word, toon.

MONOLOOG	GENRE: ELIZABETHAANS
HAMLET DEUR WILLIAM SHAKESPEARE	
<p>HAMLET:</p> <p>To be, or not to be--that is the question: Whether 'tis nobler in the mind to suffer The slings and arrows of outrageous fortune Or to take arms against a sea of troubles And by opposing end them. To die, to sleep-- No more--and by a sleep to say we end The heartache, and the thousand natural shocks That flesh is heir to. 'Tis a consummation Devoutly to be wished. To die, to sleep-- To sleep--perchance to dream: ay, there's the rub, For in that sleep of death what dreams may come When we have shuffled off this mortal coil, Must give us pause. There's the respect That makes calamity of so long life. For who would bear the whips and scorns of time, Th' oppressor's wrong, the proud man's contumely The pangs of despised love, the law's delay, The insolence of office, and the spurns That patient merit of th' unworthy takes, When he himself might his quietus make With a bare bodkin? Who would fardels bear, To grunt and sweat under a weary life, But that the dread of something after death, The undiscovered country, from whose bourn No traveller returns, puzzles the will, And makes us rather bear those ills we have Than fly to others that we know not of? Thus conscience does make cowards of us all, And thus the native hue of resolution Is sicklied o'er with the pale cast of thought, And enterprise of great pitch and moment With this regard their currents turn awry And lose the name of action. -- Soft you now, The fair Ophelia! -- Nymph, in thy orisons Be all my sins remembered.</p> <p>[Lees meer by http://www.monologuearchive.com/s/shakespeare_001.html#uTU5ieU08vYeMUbJ.99]</p>	

POËSIE	GENRE: REALISME
I AM AN AFRICAN	
<p>I am an African Not because I was born there But because my heart beats with Africa's I am an African Not because my skin is black But because my mind is engaged by Africa I am an African Not because I live on its soil But because my soul is at home in Africa</p> <p>When Africa weeps for her children My cheeks are stained with tears When Africa honours her elders My head is bowed in respect When Africa mourns for her victims My hands are joined in prayer When Africa celebrates her triumphs My feet are alive with dancing</p> <p>I am an African For her blue skies take my breath away And my hope for the future is bright I am an African For her people greet me as family And teach me the meaning of community I am an African For her wildness quenches my spirit And brings me closer to the source of life</p> <p>When the music of Africa beats in the wind My blood pulses to its rhythm And I become the essence of sound When the colours of Africa dazzle in the sun My senses drink in its rainbow And I become the palette of nature When the stories of Africa echo round the fire My feet walk in its pathways And I become the footprints of history</p> <p>I am an African Because she is the cradle of our birth And nurtures an ancient wisdom I am an African Because she lives in the world's shadow And bursts with a radiant luminosity I am an African Because she is the land of tomorrow And I recognise her gifts as sacred</p> <p>[Deur Wayne Visser: http://www.waynevisser.com/poetry/i-am-an-african]</p>	

SCENE/TONEEL	GENRE: TEATER VAN DIE ABSURDE
WAITING FOR GODOT DEUR SAMUEL BECKETT	
<p>ESTRAGON: (to Pozzo). Everything seems black to him today.</p> <p>POZZO: Except the firmament. (He laughs, pleased with this witticism.) But I see what it is, you are not from these parts, you don't know what our twilights can do. Shall I tell you? (Silence. Estragon is fiddling with his boot again, Vladimir with his hat.) I can't refuse you. (Vaporizer.) A little attention, if you please. (Vladimir and Estragon continue their fiddling, Lucky is half asleep. Pozzo cracks his whip feebly.) What's the matter with this whip? (He gets up and cracks it more vigorously, finally with success. Lucky jumps. Vladimir's hat, Estragon's boot, Lucky's hat, fall to the ground. Pozzo throws down the whip.) Worn out, this whip. (He looks at Vladimir and Estragon.) What was I saying?</p> <p>VLADIMIR: Let's go.</p> <p>ESTRAGON: But take the weight off your feet, I implore you, you'll catch your death.</p> <p>POZZO: True. (He sits down. To Estragon.) What is your name?</p> <p>ESTRAGON: Adam.</p> <p>POZZO: (who hasn't listened). Ah yes! The night. (He raises his head.) But be a little more attentive, for pity's sake, otherwise we'll never get anywhere. (He looks at the sky.) Look! (All look at the sky except Lucky who is dozing off again. Pozzo jerks the rope.) Will you look at the sky, pig! (Lucky looks at the sky.) Good, that's enough. (They stop looking at the sky.) What is there so extraordinary about it? Qua sky. It is pale and luminous like any sky at this hour of the day. (Pause.) In these latitudes. (Pause.) When the weather is fine. (Lyrical.) An hour ago (he looks at his watch, prosaic) roughly (lyrical) after having poured forth even since (he hesitates, prosaic) say ten o'clock in the morning (lyrical) tirelessly torrents of red and white light it begins to lose its effulgence, to grow pale (gesture of the two hands lapsing by stages) pale, ever a little paler, a little paler until (dramatic pause, ample gesture of the two hands flung wide apart) pppfff! finished! it comes to rest. But— (hand raised in admonition)— but behind this veil of gentleness and peace, night is charging (vibrantly) and will burst upon us (snaps his fingers) pop! like that! (his inspiration leaves him) just when we least expect it. (Silence. Gloomily.) That's how it is on this bitch of an earth. Long silence.</p> <p>ESTRAGON: So long as one knows.</p> <p>VLADIMIR: One can bide one's time.</p> <p>ESTRAGON: One knows what to expect.</p> <p>VLADIMIR: No further need to worry.</p> <p>ESTRAGON: Simply wait.</p> <p>VLADIMIR: We're used to it. He picks up his hat, peers inside it, shakes it, puts it on.</p> <p>POZZO: How did you find me? (Vladimir and Estragon look at him blankly.) Good? Fair? Middling? Poor? Positively bad?</p>	

VLADIMIR: (first to understand). Oh very good, very very good.

POZZO: (to Estragon). And you, Sir?

ESTRAGON: Oh tray bong, tray tray tray bong.

POZZO: (fervently). Bless you, gentlemen, bless you! (Pause.) I have such need of encouragement! (Pause.) I weakened a little towards the end, you didn't notice?

VLADIMIR: Oh perhaps just a teeny weeny little bit.

ESTRAGON: I thought it was intentional.

POZZO: You see my memory is defective. Silence.

ESTRAGON: In the meantime, nothing happens.

POZZO: You find it tedious?

ESTRAGON: Somewhat.

POZZO: (to Vladimir). And you, Sir?

VLADIMIR: I've been better entertained. Silence. Pozzo struggles inwardly.

POZZO: Gentlemen, you have been . . . civil to me.

ESTRAGON: Not at all!

VLADIMIR: What an idea!

POZZO: Yes yes, you have been correct. So that I ask myself is there anything I can do in my turn for these honest fellows who are having such a dull, dull time.

ESTRAGON: Even ten francs would be a help.

VLADIMIR: We are not beggars!

POZZO: Is there anything I can do, that's what I ask myself, to cheer them up? I have given them bones, I have talked to them about this and that, I have explained the twilight, admittedly. But is it enough, that's what tortures me, is it enough?

ESTRAGON: Even five.

VLADIMIR: (to Estragon, indignantly). That's enough!

ESTRAGON: I couldn't accept less.

[Source: <https://resources.saylor.org/wwwresources/archived/site/wp-inhoud/uploads/2011/01/Waiting-for-Godot.pdf>]